Załącznik nr 12 do Regulaminu
naboru i oceny wniosków o dofinansowanie
projektów (…) z dnia ……..2013 r.

WZÓR

Umowa o dofinansowanie projektu
„……”
Nr UDA- RPWM.....
w ramach
Osi Priorytetowej….. – „……”[1]
Działania … – „……”[2]
Poddziałania…. – „……”[3]
Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013

zawarta..... r. w Olsztynie pomiędzy:

Województwem Warmińsko-Mazurskim z siedzibą w Olsztynie przy ul. Emilii Plater 1, 10-562 Olsztyn,
reprezentowanym przez Zarząd Województwa zwanym w dalszej części umowy „Instytucją Zarządzającą”, w imieniu którego działają:
1) ..... Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
2) ..... Województwa Warmińsko-Mazurskiego,

a

…… z siedzibą w **……..……..**,[4]

zwanym(-ą) w dalszej części umowy „Beneficjentem”, reprezentowanym przez:

……..
przy kontrasygnacie **……..**
na podstawie załączonego do umowy pełnomocnictwa[5] **……..**
z dnia **……..…… r.**
zwanymi dalej Stronami.

Działając, w szczególności, na podstawie:
1. *Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999* (Dz. U. UE L Nr 210, str. 25 z 31.07.2006 r. późn. zm.) ;
2. *Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego* (Dz. Urz. UE L Nr 371, str. 1

[1] Należy wpisać numer oraz pełną nazwę Osi priorytetowej zgodnie z RPO WiM;
[2] Należy wpisać numer oraz pełną nazwę Działania zgodnie z RPO WiM;
[3] Należy wpisać numer oraz pełną nazwę Poddziałania zgodnie z RPO WiM;
[4] Wypełnić odpowiednio w zależności od formy prawnej Beneficjenta
[5] Jeżeli dotyczy

z 27.12.2006, sprostowane – Dz. Urz. UE L Nr 45 str. 3 z 15.02.2007, sprostowane Dz.U. L 128 z 16.5.2008, str. 11);

3. *Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999* (Dz. Urz. UE L Nr 210, str.1 z 31.07.2006 r. z późn zm.);
4. *Rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 traktatu (Dz. Urz. UE L 214/3 z 09.08.2008 z późn. zm.);*
5. *Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (tj. Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 z późn. zm.);
6. *Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.);
7. *Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny* (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) oraz *Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe* (t.j. Dz. U. z 2012 r. , poz.1376 z późn. zm.);
8. Ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 168);
9. *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 grudnia 2009r. w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (*Dz.U. Nr 223, poz. 1786);
10. *Rozporządzenia Ministra Finansów* z dnia 23 czerwca 2010 r. *w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich* (Dz. U. Nr 125, poz. 846);
11. Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 245, poz. 1637) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 298, poz. 1768);
12. *Kontraktu Wojewódzkiego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2013* – określającego zasady i warunki dofinansowania Regionalnego Programu Operacyjnego środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych, zawartego na podstawie art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tj. Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 z późn. zm.) w dniu 06.02.2008 r. pomiędzy Ministrem Rozwoju Regionalnego a Województwem Warmińsko-Mazurskim reprezentowanym przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego z późn. zm.;
13. *Wytycznych w sprawie kwalifikowalności wydatków.*
14. *Wytycznych do studium wykonalności/biznesplanu.*
15. *Wytycznych dotyczących prawnych zabezpieczeń w ramach RPO WiM*.
16. *Obowiązków Beneficjentów w zakresie prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej*;
17. *Wytycznych dla Beneficjentów dotyczących standardów audytu zewnętrznego projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013.*
18. *Wytycznych dla Beneficjentów w zakresie zasad archiwizacji dokumentów związanych z realizacją projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013.*
19. *Wytycznych w sprawie wyłaniania wykonawców usług, dostaw lub robót budowlanych do realizacji projektów przez Beneficjentów nie zobowiązanych do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.*
20. *„Wymierzania korekt finansowych za naruszenia prawa zamówień publicznych związanych z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE”*

Strony Umowy zgodnie postanawiają, co następuje:

Definicje
§ 1

Ilekroć w niniejszej Umowie jest mowa o:

1) „BGK" – należy przez to rozumieć Bank Gospodarstwa Krajowego pełniący rolę płatnika środków europejskich, który będzie dokonywał płatności na rzecz Beneficjenta na podstawie zlecenia płatności wystawianego przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM, podpisującą z Beneficjentem Umowę o dofinansowanie projektu;

2) „Beneficjencie" – należy przez to rozumieć Beneficjenta, zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 1083/2006 oraz z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (tj. Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 z późn. zm.);

3) „Czasie pracy Instytucji Zarządzającej RPO WiM" - należy przez to rozumieć czas urzędowania Instytucji Zarządzającej RPO WiM, tj. poniedziałek godzina 8:00 - 16:00 oraz wtorek - piątek godzina 7:30 - 15:30;

4) „Dofinansowaniu" – należy przez to rozumieć wsparcie pochodzące ze środków europejskich (przekazywane przez BGK) oraz z Budżetu Państwa (przekazywane przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM w formie współfinansowania) udzielane Beneficjentowi na podstawie Umowy o dofinansowanie projektu, stanowiące bezzwrotną pomoc na pokrycie części wydatków kwalifikowalnych ponoszonych z związku z realizacją Projektu;

5) „Dotacji celowej" – należy przez to rozumieć środki, o których mowa w art. 127 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.);

6) „Działaniu" – należy przez to rozumieć: Działanie nr **..... „……";**

7) „Dniu roboczym"- należy przez to rozumieć każdy dzień pracy Instytucji Zarządzającej RPO WiM nie będący sobotą lub dniem ustawowo wolnym od pracy;

8) „Funduszu" – należy przez to rozumieć Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;

9) „Instrukcji wypełniania Wniosku o płatność" – należy przez to rozumieć dokument publikowany w formie elektronicznej przez Instytucję Zrządzającą RPO WiM, określający terminy i zasady składania przez Beneficjentów Wniosków o płatność;

10) „Instytucji Zarządzającej RPO WiM" – należy przez to rozumieć Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego;

11) „Jednym postępowaniu przetargowym" – należy przez to rozumieć pojedynczą procedurę o udzielenie zamówienia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (tj Dz. U z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm..);

12) „Kategorii wydatku" **–** należy przez to rozumieć kategorię kosztu wyszczególnioną w ramach wydatków kwalifikowalnych w punkcie D-4 Wniosku o dofinansowanie projektu, przy czym podatek VAT nie stanowi odrębnej kategorii wydatku;

13) „Obszarze geograficznym" – należy przez to rozumieć miejsce realizacji projektu zgodnie z Wnioskiem o dofinansowanie projektu;

14) „Oszczędnościach poprzetargowych" – należy przez to rozumieć wszelkie oszczędności powstałe w wyniku rozstrzygnięcia pojedynczego postępowania o udzielenie zamówienia realizowanego w ramach projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** przedmiotowej umowy. Uzyskane oszczędności stanowią środki programu RPO WiM na lata 2007-2013 i pozostają w dyspozycji Instytucji Zarządzającej RPO WiM – to znaczy podlegają zwrotowi poprzez obniżenie wysokości dofinansowania projektu. Oszczędności poprzetargowe nie podlegają przesunięciom pomiędzy kategoriami wydatków w ramach dwóch lub więcej postępowań o udzielenie zamówienia;

15) „Osi priorytetowej" – należy przez to rozumieć: Oś priorytetową nr **….. „……";**

16) „Partnerze Projektu" – należy przez to rozumieć podmiot, o którym mowa w ustawie z 19 grudnia 2008 r. *o partnerstwie publiczno-prywatnym* (tj. Dz. U z 2009 r., nr 19, poz. 100 z późn. zm.) oraz podmioty wymienione we Wniosku o dofinansowanie projektu jako uczestniczące w realizacji Projektu Beneficjenta na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie partnerskiej, zawartej z Beneficjentem przed złożeniem Wniosku o dofinansowanie do Instytucji Zarządzające RPO WiM;

17) „Płatności końcowej" – należy przez to rozumieć płatność kwoty obejmującej całość lub część dofinansowania na realizację Projektu, ujętą we Wniosku o płatność, przekazaną

przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM – w części dotyczącej współfinansowania oraz BGK – w części dotyczącej płatności pochodzących ze środków europejskich na rachunek bankowy Beneficjenta po zakończeniu finansowym realizacji Projektu oraz po spełnieniu warunków określonych w niniejszej Umowie;

18) „Płatności pośredniej ” – należy przez to rozumieć płatność kwoty obejmującej część wydatków kwalifikowalnych poniesionych w miarę postępu realizacji Projektu, ujętą we Wniosku o płatność, przekazaną przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM – w części dotyczącej współfinansowania oraz BGK – w części dotyczącej płatności pochodzących ze środków europejskich na rachunek bankowy Beneficjenta po spełnieniu warunków określonych w niniejszej Umowie;

19) „Poddziałaniu” – należy przez to rozumieć: Poddziałanie nr **…. „……”;**

20) „Pomocy publicznej” – należy przez to rozumieć zgodnie z art. 107, ust. 1 Traktatu wszelką pomoc przyznawaną przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową miedzy Państwami Członkowskimi;

21) „Programie” – należy przez to rozumieć Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013 (RPO WiM), przyjęty Uchwałą Nr 61/354/07/III Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 listopada 2007 r.;

22) „Projekcie” – należy przez to rozumieć przedsięwzięcie szczegółowo określone we Wniosku o dofinansowanie projektu nr.**……,** realizowane w ramach danej Osi priorytetowej w Programie, będące przedmiotem niniejszej Umowy;

23) „Przesunięciach pomiędzy kategoriami wydatku” – należy przez to rozumieć:

a) w przypadku kategorii wydatków objętych postępowaniem o udzielenie zamówienia, możliwość przesunięcia pomiędzy kategoriami wydatku za zgodą Instytucji Zarządzającej RPO WiM w ramach jednego postępowania o udzielenie zamówienia, w dowolnej wysokości,

b) w przypadku wydatków nieobjętych postępowaniem o udzielenie zamówienia, możliwość przesunięcia pomiędzy kategoriami wydatku za zgodą Instytucji Zarządzającej RPO WiM jednorazowo do wysokości **15%** wartości niższej kategorii wydatku;

24) „Rachunku bankowym Beneficjenta” – należy rozumieć rachunek bankowy nr **……**, prowadzony w banku **……**. W przypadku Beneficjentów korzystających z zaliczki oraz realizujących projekty duże, kluczowe i partnerskie przez rachunek bankowy należy rozumieć wyodrębniony rachunek bankowy dla Projektu, przez który dokonywane są wyłącznie operacje związane z Projektem. W przypadku dokonania przez Beneficjenta cesji praw z Umowy będzie to rachunek bankowy cesjonariusza (banku kredytującego);

25) „Rachunku bankowym BGK” – należy przez to rozumieć rachunek bankowy nr.**……**otwarty przez Ministra Finansów i prowadzony w Banku Gospodarstwa Krajowego, z którego dokonywana jest płatność Beneficjentowi ze środków europejskich oraz, na który Beneficjent dokonuje zwrotu środków wypłaconych przez BGK od dnia 1 stycznia 2010 r., które zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, pobrane w sposób nienależny lub w nadmiernej wysokości.

26) „Rachunku bankowym Instytucji Zarządzającej RPO WiM” – należy przez to rozumieć rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM dla Osi priorytetowej **……. - ……..** Działania **…….. …….** nr **……**, prowadzony w banku **……**, z którego Instytucja Zarządzająca RPO WiM dokonuje wypłaty Beneficjentowi współfinansowania w formie dotacji celowej oraz, na który Beneficjent dokonuje zwrotu odsetek oraz środków wypłaconych przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM od dnia 1 stycznia 2010 r., które zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, pobrane w sposób nienależny lub w nadmiernej wysokości. Zwrot środków dotacji rozwojowej przekazanych Beneficjentowi w latach 2008-2009, które zostały wykorzystane niezgodnie z

przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, pobrane w sposób nienależny lub w nadmiernej wysokości odbywa się wyłącznie na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM;

27) „Refundacji" – należy przez to rozumieć zwrot Beneficjentowi części faktycznie poniesionych i w całości zapłaconych wcześniej, wydatków kwalifikowalnych na realizację Projektu, dokonywany przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM i BGK po spełnieniu warunków określonych w niniejszej Umowie;

28) „Rozliczeniu płatności zaliczkowej" - należy przez to rozumieć rozliczenie udokumentowanej we Wniosku o płatność części kwoty dofinansowania przekazanej Beneficjentowi w formie zaliczki;

29) „Rozpoczęciu realizacji Projektu" – należy przez to rozumieć datę zawarcia pierwszej umowy/ złożenia pierwszego oświadczenia woli dotyczącego nabycia środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych w ramach Projektu na wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne lub datę wskazaną we Wniosku jako planowaną datę podpisania Umowy o dofinansowanie projektu z Instytucją Zarządzającą RPO WiM;

30) ,,Rozpoczęciu rzeczowym realizacji Projektu" – należy przez to rozumieć datę podpisania pierwszej umowy z wykonawcą na rozpoczęcie robót budowlanych/ złożenia pierwszego oświadczenia woli dotyczącego nabycia środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych w ramach projektu. W przypadku Projektów podlegających zasadom udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej poprzez rzeczowe rozpoczęcie realizacji Projektu zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym regionalnej pomocy inwestycyjnej uważa się podjęcie prac budowlanych lub datę pierwszego oświadczenia woli dotyczącego nabycia ruchomych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych w ramach Projektu; .

31) „Rozporządzeniu Rady nr 1083/2006", „rozporządzeniu Komisji nr 1828/2006", „rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2006"– rozumie się przez to odpowiednio: rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L Nr 210, str. 25 z późn. zm.) ; rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L Nr 371, str. 1 z późn. zm.); rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz. Urz. UE L Nr 210, str.1);

32) „Sile wyższej" - należy przez to rozumieć zdarzenie bądź połączenie zdarzeń obiektywnie niezależnych od Beneficjenta lub Instytucji Zarządzającej RPO WiM, które zasadniczo i istotnie utrudniają wykonywanie części lub całości zobowiązań wynikających z Umowy, których Beneficjent lub Instytucja Zarządzająca RPO WiM nie mogły przewidzieć i którym nie mogły zapobiec ani ich przezwyciężyć i im przeciwdziałać poprzez działanie z należytą starannością ogólnie przewidzianą dla cywilnoprawnych stosunków zobowiązaniowych; na okres działania siły wyższej obowiązki Strony Umowy ulegają zawieszeniu w zakresie uniemożliwionym przez działanie siły wyższej;

33) „Środkach własnych" – należy przez to rozumieć środki finansowe Beneficjenta przeznaczone na realizację Projektu, z wyłączeniem środków pochodzących z części budżetowych poszczególnych dysponentów, funduszy celowych lub innych środków publicznych oraz pożyczek preferencyjnych;

34) „Środkach europejskich (EFRR)" - należy przez to rozumieć część dofinansowania pochodzącą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przekazywaną Beneficjentowi w formie płatności przez BGK z rachunku Ministra Finansów, o którym mowa w **§ 1 pkt 25** Umowy;

35) „Traktacie"- należy przez to rozumieć *Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (Dz. U. C115/47 z 9.5.2008);

36) „Umowie” - należy przez to rozumieć niniejszą Umowę o dofinansowanie projektu, określającą w szczególności warunki przekazywania, wykorzystania i rozliczania dofinansowania oraz inne obowiązki Stron Umowy;

37) „Uszczegółowieniu Programu” – należy przez to rozumieć Szczegółowy Opis Osi Priorytetowej Programu;

38) „Wartości Projektu” – należy przez to rozumieć całkowite wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowane;

39) „Wkładzie własnym” - należy przez to rozumieć środki finansowe lub niepieniężne zagwarantowane przez Beneficjenta na pokrycie wydatków kwalifikowanych w kwocie niezbędnej do uzupełnienia dofinansowania;

40) „Wniosku o dofinansowanie” – należy przez to rozumieć, określony przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM, standardowy formularz Wniosku o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami, składany przez Beneficjenta ubiegającego się o dofinansowanie Projektu w ramach Osi priorytetowej w Programie;

41) „Wniosku o płatność” - należy przez to rozumieć, określony przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM, standardowy formularz elektroniczny Wniosku Beneficjenta o płatność wraz z załącznikami w formie papierowej składany przez Beneficjenta, na podstawie którego Beneficjent występuje do Instytucji Zarządzającej RPO WiM o zaliczkę lub refundację części albo całości kwoty poniesionych wydatków kwalifikowanych bądź rozlicza otrzymaną zaliczkę z możliwością jednoczesnego wystąpienia o refundację poniesionych wydatków na realizację Projektu w ramach Osi priorytetowej w Programie lub przekazuje informacje o postępie rzeczowym Projektu;

42) „Współfinansowaniu” - należy przez to rozumieć część dofinansowania pochodzącą z Budżetu Państwa (dotacja celowa) przekazywaną Beneficjentowi przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM;

43) „Wydatkach kwalifikowalnych” – należy przez to rozumieć wydatki uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 1083/2006, rozporządzeniem Komisji nr 1828/2006, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2006, jak również w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (tj. Dz. U. z 2009 r., nr 84, poz. 712 z późn. zm.) i wydanych do niej aktów wykonawczych oraz zgodnie z krajowymi zasadami kwalifikowalności wydatków w okresie programowania 2007-2013 i z Uszczegółowieniem Programu, jak również z zasadami określonymi przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM;

44) „Zakończeniu finansowym Projektu” – należy przez to rozumieć datę poniesienia ostatniego wydatku w Projekcie (dotyczy zarówno wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych) [6];

45) „Zakończeniu rzeczowym Projektu” – należy przez to rozumieć datę podpisania przez Beneficjenta ostatniego protokołu odbioru lub innego dokumentu równoważnego w ramach Projektu (dotyczy zarówno wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych).;

46) „Zaliczce” - należy przez to rozumieć określoną część kwoty dofinansowania przyznanego w niniejszej Umowie, przekazaną Beneficjentowi na podstawie Wniosku o płatność w jednej lub w kilku transzach przed dokonaniem wydatków na realizację Projektu, rozliczaną we Wniosku o płatność.

Przedmiot umowy
§ 2

1. Niniejsza Umowa określa szczegółowe zasady i warunki, na jakich dokonywane będzie przekazywanie, wykorzystanie i rozliczanie środków europejskich (EFRR) i dotacji celowej poprzez dofinansowanie, w formie refundacji lub zaliczki części wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Beneficjenta na realizację Projektu **„……”**, określonego szczegółowo we Wniosku o

[6] Dokonanie przez Beneficjenta zapłaty na podstawie ostatniej faktury/innego dowodu księgowego o równoważnej wartości dowodowej dotyczącej wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych poniesionych w ramach Projektu;

dofinansowanie Projektu nr **……**stanowiącego Załącznik **Nr 1** do niniejszej Umowy.

2. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu zgodnie z Wnioskiem o dofinansowanie projektu, o którym mowa w **ust. 1** oraz w oparciu o *Harmonogram rzeczowo-finansowy* przedkładany do Instytucji Zarządzającej RPO WiM przed podpisaniem Umowy. W przypadku dokonania zmian w Projekcie na podstawie **§ 17 i 18** niniejszej Umowy, Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu uwzględniając wprowadzone oraz zaakceptowane przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM zmiany, zgodnie ze zaktualizowanym *Harmonogramem rzeczowo-finansowym.*

3. Wartość Projektu wynosi **……zł** (słownie: **……**).

4. Wydatki kwalifikowalne Projektu wynoszą: **……zł** (słownie: **……**), w tym:

1) środki europejskie (EFRR) w kwocie**:..... zł** (słownie**: ……**)., co stanowi **.....%** wydatków kwalifikowalnych;

2) współfinansowanie w kwocie**:..... zł** (słownie**: ……**)., co stanowi **.....%** wydatków kwalifikowalnych;

3) wkład własny Beneficjenta w kwocie: **..... zł** (słownie: **……**)., co stanowi **.....%** wydatków kwalifikowalnych.

5. Na warunkach, w trybie i na zasadach określonych w niniejszej Umowie Beneficjentowi przyznaje się na realizację Projektu, dofinansowanie w łącznej kwocie nieprzekraczającej **…….. zł** (słownie: **……**) i stanowiącej nie więcej niż **…….. %** kwoty wydatków kwalifikowalnych Projektu, w tym:

1) środki europejskie (EFRR) w kwocie**:..... zł** (słownie**: ……)**

2) współfinansowanie w kwocie**:..... zł** (słownie**: ……**).

6. Beneficjent zobowiązuje się do wydatkowania na realizację Projektu wkładu własnego w wysokości: **…….. zł** (słownie: **……**).

7. Beneficjent zobowiązuje się pokryć ze środków własnych wszelkie wydatki niekwalifikowalne w ramach Projektu.

8. Poniesienie przez Beneficjenta wydatków kwalifikowalnych w kwocie większej niż określona w **ust. 4** nie stanowi podstawy do zwiększenia przyznanej kwoty dofinansowania.

9. Dla Projektu, w ramach którego uwzględnione zostały wydatki objęte regułami (schematami) pomocy publicznej dofinansowanie, o którym mowa w **ust. 5** przekazywane jest zgodnie z zasadami Programu, Uszczegółowienia Programu, odpowiedniego rozporządzenia ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w sprawie udzielania pomocy publicznej oraz na warunkach określonych w niniejszej Umowie.

10. Rozliczeniu podlegają jedynie wydatki kwalifikowalne, poniesione przez Beneficjenta nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2007 r. i nie później niż w dniu zakończenia finansowego realizacji Projektu. W przypadku gdy Beneficjent jest zobowiązany do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych, wydatki są kwalifikowalne wyłącznie, jeżeli zostały poniesione zgodnie z tymi przepisami. W przypadku Projektu objętego pomocą publiczną, wydatki kwalifikują się, jeżeli zostały poniesione zgodnie z zapisami odpowiedniego rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego dotyczącego udzielania pomocy publicznej.

Okres realizacji
§ 3

1. Okres realizacji Projektu ustala się na:

1) rozpoczęcie realizacji: ……..……;
2) rozpoczęcie rzeczowe realizacji ……..…;
3) zakończenie rzeczowe realizacji: ……...;
4) zakończenie finansowe realizacji: ……....

2. Instytucja Zarządzająca RPO WiM może zmienić, w tym przedłużyć termin zakończenia realizacji Projektu, określony w **ust. 1** w **pkt 3 i pkt 4**, na uzasadniony pisemny wniosek Beneficjenta, złożony zgodnie z **§ 17 ust. 1** niniejszej Umowy.

3. Projekt będzie realizowany przez**……...……...**[7]**.**

Odpowiedzialność Beneficjenta
§ 4

1. Beneficjent ponosi wyłączną odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody powstałe w związku z realizacją Projektu, w tym za podmioty, o których mowa **§ 3 ust. 3** niniejszej Umowy.
2. Prawa i obowiązki Beneficjenta wynikające z niniejszej Umowy mogą być przenoszone na rzecz osób trzecich za zgodą Instytucji Zarządzającej RPO WiM.
3. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie celów (produktów i rezultatów) zakładanych we Wniosku o dofinansowanie projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** niniejszej Umowy.
4. Beneficjent jest zobowiązany do przedstawiania na żądanie Instytucji Zarządzającej RPO WiM oraz innych uprawnionych podmiotów wszelkich informacji, dokumentów i wyjaśnień związanych z realizacją Projektu w wyznaczonym przez nią terminie.
5. Beneficjent oświadcza, iż zdaje sobie sprawę z faktu dysponowania środkami publicznymi oraz konieczności odpowiedniego ich wydatkowania.
6. Beneficjent zobowiązany jest do uzyskania uprzedniej pisemnej zgody Instytucji Zarządzającej RPO WiM na zmianę formy prawnej lub przekształcenia własnościowe z zastrzeżeniem **§ 19 ust. 2 pkt 12** niniejszej Umowy**.**

Płatności
§ 5

1. Beneficjent przekazuje Instytucji Zarządzającej RPO WiM *Harmonogram składania wniosków o płatność* w ramach Projektu w terminie do **dnia 10** każdego miesiąca, począwszy od następnego miesiąca po dniu podpisania Umowy, według wzoru ustalonego przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM. Pierwszy *Harmonogram składania wniosków o płatność* w ramach Projektu stanowi Załącznik **Nr .....** do niniejszej Umowy, a jego aktualizacja nie wymaga sporządzania aneksu do Umowy o ile nie wpływa na zmianę kwoty dofinansowania w poszczególnych latach realizacji Projektu.
2. Beneficjent składa Wniosek o płatność w formie i w oparciu o wzór określony przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM za okres, na który składany jest Wniosek o płatność, zgodny z *Harmonogramem składania wniosków o płatność* w ramach Projektu, o którym mowa w **ust. 1.** Złożenie Wniosku o płatność niezgodnie z *Harmonogram składania wniosków o płatność* w ramach Projektu może spowodować wydłużenie terminu przekazania Beneficjentowi transzy dofinansowania, o którym mowa w **§ 6 ust. 3** niniejszej Umowy.
3. Beneficjenci wypełniają Wniosek o płatność zgodnie z *Instrukcją wypełniania Wniosku o płatność.*
4. Beneficjent nie będący jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.):

[7] W przypadku realizacji Projektu przez jednostkę organizacyjną Beneficjenta lub partnera Projektu należy wpisać nazwy jednostek realizujących, adresy, numery NIP (w zależności od statusu prawnego jednostki realizującej). Jeżeli Projekt będzie realizowany wyłącznie przez podmiot wskazany jako Beneficjent, ust. 3 należy wykreślić.

1) składa Wniosek o płatność w terminie **30 dni** roboczych od dnia poniesienia wydatku kwalifikowalnego*;*

2) w przypadku poniesienia wydatków kwalifikowalnych przed dniem podpisania Umowy o dofinansowanie składa Wniosek o płatność w terminie **30 dni** roboczych od dnia podpisania Umowy o dofinansowanie.

5. W przypadku Beneficjenta będącego jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.):

1) Beneficjent powinien złożyć Wniosek o płatność w terminie **30 dni** roboczych od dnia poniesienia wydatku kwalifikowalnego, nie później niż w terminie **3 miesięcy** od dnia jego poniesienia;

2) w przypadku poniesienia wydatków kwalifikowalnych przed dniem podpisania Umowy o dofinansowanie powinien złożyć Wniosek o płatność w terminie **30 dni** roboczych od dnia podpisania Umowy o dofinansowanie, nie później niż w terminie **3 miesięcy** od dnia jej podpisania.

6. Do korekt Wniosków o płatność stosuje się *Instrukcję wypełniania Wniosku o płatność,* na podstawie której został wypełniony Wniosek o płatność podlegający korekcie.

7. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia załączników do wysłanego drogą elektroniczną Wniosku o płatność wraz z pismem przewodnim do Instytucji Zarządzającej RPO WiM, osobiście lub za pośrednictwem Poczty Polskiej czy innego operatora usług pocztowych, przesyłką listowną poleconą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru w terminie do **7 dni** od daty wysłania Wniosku o płatność.

8. Pismo, o którym mowa w **ust. 7,** powinno zawierać m.in. numer oraz ID Wniosku o płatność.

9. Data wpłynięcia do Instytucji Zarządzającej RPO WiM załączników do Wniosku o płatność traktowana jest jako data rozpoczęcia weryfikacji Wniosku o płatność.

10. Dowód nadania pisma wraz z załącznikami, o których mowa w **ust. 7,** stanowi potwierdzenie zachowania terminu do złożenia Wniosku o płatność.

11. W przypadku złożenia Wniosku o płatność nie wymagającego złożenia załączników uznaje się, że Wniosek o płatność został doręczony Instytucji Zarządzającej RPO WiM w momencie zarejestrowania Wniosku o płatność w systemie informatycznym przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM w czasie jej urzędowania.

12. Brak wydatków po stronie Beneficjenta nie zwalnia go z obowiązku przedkładania raz na **6 miesięcy** Wniosku o płatność z wypełnioną częścią dotyczącą przebiegu realizacji Projektu zgodnie z *Instrukcją wypełniania Wniosku o płatność.*

§ 6

1. Dofinansowanie przekazywane przelewem na rachunek bankowy Beneficjenta, o którym mowa w **§ 1 pkt 24** niniejszej Umowy w formie:

1) refundacji części wydatków kwalifikowalnych poniesionych wcześniej przez Beneficjenta na realizację Projektu;

2) zaliczki przekazanej Beneficjentowi przed poniesieniem wydatków kwalifikowanych na realizację projektu w co najmniej dwóch transzach w wysokości:

a) nie większej niż **85%** przyznanego dofinansowania przy czym pozostała kwota dofinansowania stanowi refundację części wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Beneficjenta;

b) do **100%** przyznanego dofinansowania w przypadku jednostek samorządu terytorialnego

2. Refundacja wydatków następuje poprzez przekazanie Beneficjentowi dofinansowania w postaci płatności pośrednich i płatności końcowej (stanowiącej co najmniej **5%** łącznej kwoty, o której mowa w **§ 2 ust. 5**)[8].

3. W przypadku refundacji weryfikacja Wniosku o płatność wraz z przekazaniem Beneficjentowi dofinansowania odbywa się w terminie do **3 miesięcy** od dnia złożenia przez Beneficjenta Wniosku o płatność wraz z załącznikami (okres ten dotyczy każdej

[8] 5% poziom płatności końcowej nie dotyczy JST

przedłożonej wersji Wniosku o płatność), jednak nie wcześniej niż po wniesieniu przez Beneficjenta prawidłowo ustanowionego zabezpieczenia/ dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy (jeżeli dotyczy), o którym mowa w **§ 11** niniejszej Umowy, z zastrzeżeniem **§ 8 ust. 1** niniejszej Umowy. Jeżeli całość Projektu jest zlecana do realizacji zgodnie z przepisami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych, pierwsza transza dofinansowania zostanie przekazana Beneficjentowi w terminie do **3 miesięcy** od dnia złożenia przez Beneficjenta Wniosku o płatność wraz z załącznikami, jednak nie wcześniej niż po podpisaniu umowy z wykonawcą oraz wniesieniu prawidłowo ustanowionego przez Beneficjenta zabezpieczenia/dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy, o którym mowa w **§ 11** niniejszej Umowy (jeżeli dotyczy).

4. Beneficjent poświadcza, że dofinansowane towary i usługi ujęte w każdym złożonym Wniosku o płatność (o refundację oraz rozliczającym zaliczkę) zostały dostarczone i zrealizowane, a zadeklarowane wydatki zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z mającymi zastosowanie zasadami wspólnotowymi i krajowymi, a w przypadku przedsiębiorców zgodne z Ustawą z dnia 2 lipca 2004 r*. o swobodzie działalności gospodarczej (*Dz. U. tj. z 2010 r. Nr 220 poz. 1447 z późn. zm.), w szczególności w zakresie dopuszczającym płatności gotówkowe i konieczności dokonywania płatności za pośrednictwem rachunku bankowego przedsiębiorcy.

Zaliczka
§ 7

1. Beneficjent przy realizacji Projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** niniejszej Umowy będzie/ nie będzie korzystał z zaliczki.[9]

2. Dofinansowanie w formie zaliczki może być przekazywane Beneficjentowi przed poniesieniem wydatków na realizację Projektu na podstawie Wniosków o płatność, o których mowa w **§ 5** niniejszej Umowy w jednej lub kilku transzach.

3. System zaliczkowy obejmuje Beneficjentów realizujących projekty, których wartość dofinansowania, o którym mowa w **§ 2 ust. 5** niniejszej Umowy, wynosi **minimum 500 000 zł.**

4. Minimalna kwota wnioskowanej zaliczki wynosi **100 000 zł**.

5. Przekazanie Beneficjentowi płatności zaliczkowej nastąpi w ciągu **14 dni** od dnia złożenia Wniosku o płatność zaliczkową, po spełnieniu następujących warunków:
   1) złożenia poprawnego Wniosku o płatność zaliczkową z zastrzeżeniem **ust. 8** zdanie ostatnie;
   2) wniesienia prawidłowo ustanowionego zabezpieczenia/dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy[10] ;
   3) w przypadku zaliczki przekraczającej **50 %** wartości dofinansowania lub przekraczającej **2 000 000 zł,** złożenia kopii dokumentów potwierdzających wysokość wydatków planowanych do poniesienia, na podstawie których wyliczona została kwota wnioskowanej zaliczki wraz z oświadczeniem o wysokości wydatków kwalifikowalnych wynikających z ww. dokumentów;
   4) zatwierdzenia przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM Wniosku o płatność zaliczkową.

6. Przekazanie kolejnej transzy zaliczki Beneficjentowi nastąpi w terminie **14 dni** od dnia złożenia przez Beneficjenta Wniosku o płatność zaliczkową po spełnieniu warunków określonych w **ust.5** oraz:
   1) rozliczeniu w **100 %** wcześniej udzielonej zaliczki zgodnie z **§ 7 i 8** niniejszej Umowy;

[9] Niewłaściwe wykreślić.

[10] Zgodnie z **art. 206 ust 4** *Ustawy o finansach publicznych* z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) zapisy **§ 7 ust. 5 pkt 2** nie mają zastosowana do Beneficjenta programu finansowanego z udziałem środków europejskich będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, których jednym fundatorem jest Skarb Państwa a także BGK.

2) otrzymaniu przez Beneficjenta informacji z Instytucji Zarządzającej RPO WiM o rozliczeniu wcześniejszych Wniosków o płatność.

7. W przypadku gdy termin, o którym mowa w **ust. 5 i 6,** kończy się w dniu wolnym od pracy Instytucji Zarządzającej RPO WiM, dniem płatności zaliczkowej jest następny dzień roboczy po dniu wolnym od pracy Instytucji Zarządzającej RPO WiM.

8. Beneficjent każdorazowo wnioskuje o zaliczki na podstawie posiadanych oryginałów faktur, rachunków, innych dokumentów o równoważnej mocy dowodowej. Beneficjent zobowiązany jest do przedłożenia na każde żądanie Instytucji Zarządzającej RPO WiM ww. dokumentów potwierdzających zobowiązanie lub ich uwierzytelnionych kopii. Wniosek o płatność zaliczkową Beneficjent przedkłada nie później niż **20 dni** przed terminem płatności wynikającym z ww. dokumentów.

9. Wysokość wnioskowanej zaliczki stanowi iloczyn kwoty wydatków kwalifikowalnych wynikających z dokumentów, o których mowa **ust. 8** i procentu wskazanego w **§ 2 ust. 5** niniejszej Umowy.

10. Beneficjenci realizujący projekty, dla których przewidziane zostało współfinansowanie mogą składać Wniosek o płatność zaliczkową nie później niż do **15 października** każdego roku realizacji Projektu.

11. Wypłata zaliczki, o której mowa w **ust. 1**, nie stanowi podstawy do dokonania przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM poświadczenia prawidłowego poniesienia wydatków przez Beneficjenta. Instytucja Zarządzająca RPO WiM dokona poświadczenia faktycznego i prawidłowego poniesienia wydatków oraz ich kwalifikowalności na podstawie Wniosku o płatność rozliczającego płatność zaliczkową.

12. W przypadku gdy Beneficjent poniósł całość lub część wydatków ze środków własnych przed podpisaniem niniejszej Umowy lub przed przekazaniem zaliczki, odpowiednia część dofinansowania przekazywana jest w formie refundacji na zasadach określonych w **§ 8** niniejszej umowy.

13. Beneficjent przedkłada Wniosek o płatność rozliczający płatność zaliczkową drogą elektroniczną w terminie **30 dni** od dnia otrzymania zaliczki. Załączniki, o których mowa w **§ 8 ust.1** niniejszej Umowy należy przesłać w terminie określonym w **§ 5 ust. 7.** Niezłożenie Wniosku o płatność rozliczającego płatność zaliczkową w tym terminie lub nierozliczenie się z całej kwoty przekazanej transzy zaliczki skutkuje:

1) naliczeniem odsetek jak dla zaległości podatkowych liczonych od dnia przekazania zaliczki do dnia złożenia wniosku o płatność;

2) możliwością wyłączenia Beneficjenta z systemu zaliczkowego;

3) możliwością rozwiązania Umowy na zasadach określonych w **§ 19 ust. 1 pkt 8** niniejszej umowy.

14. Transze dofinansowania w formie zaliczki będą przekazywane Beneficjentowi przelewem na wyodrębniony dla Projektu rachunek bankowy Beneficjenta, o którym mowa w **§ 1 pkt 24** niniejszej Umowy**.**

15. Wraz ze złożeniem Wniosku o płatność rozliczającego zaliczkę Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu:

1) odsetek bankowych[11] powstałych na skutek przechowywania na rachunku bankowym Beneficjenta, o którym mowa w **§ 1 pkt 24** niniejszej Umowy środków dofinansowania przekazywanych Beneficjentowi w formie zaliczki, na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM , o którym mowa w **§ 1 pkt 26** niniejszej Umowy

2) niewykorzystanej części zaliczki odpowiednio na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM , o którym mowa w **§ 1 pkt 26** niniejszej Umowy – w części dotyczącej współfinansowania (**15 %** zwracanej kwoty) oraz na rachunek bankowy BGK, o którym mowa w **§ 1 pkt 25** niniejszej Umowy – w części dotyczącej płatności ze środków europejskich (**85 %** lub **100 %**[12] zwracanej kwoty).

[11] Nie dotyczy jst zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tj. Dz.U. z 2010 r. nr 80, poz. 526 z późn. zm.), gdyż odsetki od zaliczek narosłe na rachunku bankowym jst stanowią dochód jednostki.

[12] 100% zwracanej kwoty dotyczy projektów, dla których nie zostało przewidziane współfinansowanie.

16. Przed dokonaniem zwrotu środków, o których mowa w **ust. 15** Beneficjent informuje Instytucję Zarządzającą RPO WiM o przewidywanym terminie zwrotu i wysokości zwracanych środków.

17. Za dzień zwrotu uznaje się dzień przekazania środków na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o którym mowa w **§ 1 pkt 26** niniejszej Umowy i rachunek bankowy BGK, o którym mowa w **§ 1 pkt 25**. Nieprawidłowe dokonanie zwrotu, o którym mowa w **ust. 15** na ww. rachunki bankowe, skutkuje obciążeniem Beneficjenta odsetkami od środków pozostałych do zwrócenia liczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia przekazania zaliczki **.**

18. Dokonując zwrotu środków Beneficjent zobowiązany jest do zamieszczenia w tytule przelewu informacji na temat:
- **1)** numeru Projektu;
- **2)** daty oraz kwoty otrzymanej płatności, której zwrot dotyczy;
- **3)** tytułu zwrotu;
- **4)** klasyfikacji budżetowej zwracanych środków (część, dział, rozdział, paragraf).

19. Dokonując zwrotu odsetek Beneficjent w tytule przelewu zamieszcza informacje na temat:
- **1)** numeru Projektu lub numeru wniosku o płatność;
- **2)** roku, w jakim zostały przekazane środki, których zwrot dotyczy;
- **3)** rodzaju odsetek (bankowe, podatkowe);
- **4)** kwoty zwrotu odsetek w podziale na współfinansowanie i środki europejskie.

20. W sprawach nieuregulowanych w **§ 7** niniejszej Umowy odpowiednio stosuje się przepisy **§ 8** niniejszej Umowy**.**

21. W uzasadnionych przypadkach Instytucja Zarządzająca RPO WiM ma prawo wstrzymać wypłatę zaliczki i odstąpić od systemu zaliczkowego względem Beneficjenta.

Rozliczanie
§ 8

1. Warunkiem przekazania Beneficjentowi środków dofinansowania jest:

1) złożenie przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej RPO WiM poprawnego, kompletnego i spełniającego wymogi formalne, merytoryczne i rachunkowe Wniosku o płatność (w wersji elektronicznej) wraz z następującymi załącznikami (w wersji papierowej w jednym egzemplarzu):
- **a)** kopie faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej, potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Beneficjenta lub osobę upoważnioną do reprezentowania Beneficjenta,
- **b)** kopie dokumentów potwierdzających odbiór urządzeń/sprzętu wymagających instalacji serwisowej lub wykonanie prac, potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Beneficjenta lub osobę upoważnioną do reprezentowania Beneficjenta,
- **c)** w przypadku zakupu urządzeń/sprzętu, które nie zostały zamontowane kopie protokołów odbioru urządzeń/sprzętu lub przyjęcia materiałów, z podaniem miejsca ich składowania, potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Beneficjenta lub osobę upoważnioną do reprezentowania Beneficjenta,
- **d)** kopie wyciągów bankowych lub inne dokumenty o równoważnej wartości dowodowej potwierdzające poniesienie wydatków lub zwrot środków potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Beneficjenta lub osobę upoważnioną do reprezentowania Beneficjenta,
- **e)** inne niż wymienione w **pkt 1 lit. a-d** dokumenty potwierdzające i uzasadniające prawidłową realizację Projektu, poświadczone za zgodność z oryginałem przez Beneficjenta lub osobę upoważnioną do reprezentowania Beneficjenta.

2) dokonanie przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM weryfikacji oraz poświadczenia faktycznego i prawidłowego poniesienia wydatków, a także ich kwalifikowalności;

3) zabezpieczenie planistyczne pełnego pokrycia wydatków w budżecie województwa[13];

4) dostępność środków na rachunku bankowym BGK i rachunku bankowym Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o których mowa w **§ 1 pkt 25** i **pkt 26** niniejszej Umowy;

5) wniesienie przez Beneficjenta prawidłowo ustanowionego zabezpieczenia/ dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczenia, o którym mowa w **§ 11** niniejszej Umowy (jeżeli dotyczy).

2. Instytucja Zarządzająca RPO WiM po dokonaniu weryfikacji przekazanego przez Beneficjenta Wniosku o płatność, poświadczeniu wysokości i prawidłowości poniesionych wydatków kwalifikowalnych w nim ujętych, zatwierdza wysokość dofinansowania i przekazuje Beneficjentowi informację w tym zakresie. W przypadku wystąpienia rozbieżności między kwotą wnioskowaną przez Beneficjenta we Wniosku o płatność, a wysokością dofinansowania zatwierdzonego do wypłaty, wynikającą w szczególności z uznania poniesionych wydatków za niekwalifikowalne, Instytucja Zarządzająca RPO WiM załącza do informacji uzasadnienie.

3. W przypadku stwierdzenia braków lub błędów formalnych, merytorycznych lub rachunkowych w złożonym Wniosku o płatność, Instytucja Zarządzająca RPO wzywa Beneficjenta do poprawienia albo uzupełnienia Wniosku o płatność bądź do złożenia dodatkowych wyjaśnień w terminie wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM.

4. Niezłożenie przez Beneficjenta Wniosku o płatność, żądanych wyjaśnień albo nieusunięcie przez niego braków lub błędów w terminach określonych przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM, powoduje wstrzymanie przekazania środków dofinansowania i może skutkować rozwiązaniem Umowy zgodnie z **§ 19 ust. 1 pkt 8**.

5. Dofinansowanie, o którym mowa w **§ 2 ust.5** przekazywane jest w wysokości procentowego udziału w wydatkach kwalifikowalnych, określonych w **§ 2 ust. 4** niniejszej Umowy.

6. Instytucja Zarządzająca RPO WiM nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia w przekazywaniu płatności na rachunek bankowy Beneficjenta, o którym mowa w **§ 1 pkt 24** z rachunku bankowego Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o którym mowa w **§ 1 pkt 26 -** w części dotyczącej współfinansowania oraz z rachunku bankowego BGK, o którym mowa w **§ 1 pkt 25 –** w części dotyczącej płatności ze środków europejskich, które wynikają z braku dostępności środków na ww. rachunkach oraz z innych czynników niezależnych od Instytucji Zarządzającej RPO WiM.

7. W przypadku gdy Projekt realizowany przez Beneficjenta (nie dotyczy Projektów objętych pomocą publiczną) przynosi dochody, z uwzględnieniem art. 55 rozporządzenia Rady Nr 1083/2006 (WE), niewykazane we Wniosku o dofinansowanie, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** niniejszej Umowy, poświadczoną kwotę wydatków kwalifikowalnych, o której mowa w **§ 2 ust. 4** niniejszej Umowy, pomniejsza się o dochód uzyskany w okresie, którego dotyczy i obejmuje Wniosek o płatność.

8. Instytucja Zarządzająca RPO WiM w ramach weryfikacji danego Wniosku o płatność składanego w ramach Projektu:

1) może pomniejszyć poświadczoną przez siebie kwotę wydatków kwalifikowalnych o kwotę wydatków uznanych za niekwalifikowalne;

2) może pomniejszyć za zgoda beneficjenta zatwierdzoną do wypłaty kwotę dofinansowania o korekty finansowe i nieprawidłowości wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych .

9. Beneficjent zobowiązuje się do rozliczenia całości dofinansowania Wnioskiem o płatność końcową lub wnioskiem o płatność końcową rozliczającym płatność zaliczkową.

10. Beneficjent składa Wniosek o płatność końcową do Instytucji Zarządzającej RPO WiM w terminie do **30 dni** od dnia zakończenia finansowego realizacji Projektu, pod warunkiem zatwierdzenia przez Instytucję Zarządzająca RPO WiM poprzedniego Wniosku o płatność. Jeśli zatwierdzenie poprzedniego Wniosku o płatność nastąpi po finansowym zakończeniu

[13] Dotyczy projektów, dla których przewidziane zostało współfinansowanie

realizacji Projektu Beneficjent składa Wniosek o płatność końcową w terminie do **30 dni** od daty zatwierdzenia poprzedniego Wniosku o płatność.

11. Instytucja Zarządzająca RPO WiM zatwierdzi wniosek o płatność, o którym mowa w **§ 8 ust. 9** niniejszej Umowy po uprzednim: :

1) fakultatywnym przeprowadzeniu przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM kontroli na miejscu realizacji Projektu, o której mowa w **§ 14** niniejszej Umowy, w celu stwierdzenia zrealizowania Projektu zgodnie z niniejszą Umową, Wnioskiem o dofinansowanie projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** Umowy, przepisami prawa wspólnotowego i polskiego, zasadami Programu oraz stwierdzenia osiągnięcia zakładanych produktów i rezultatów realizacji Projektu;

2) potwierdzeniu przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM w informacji pokontrolnej prawidłowej realizacji Projektu lub usunięcia nieprawidłowości.

12. W przypadku wystąpienia konieczności uzupełnienia planu wydatków, o których mowa w **ust. 1 pkt 3** niniejszej Umowy, współfinansowanie zostanie wypłacone po dokonaniu stosownej korekty budżetu województwa, potwierdzającej zabezpieczenie środków.

13. W przypadku braku wystarczających środków, o którym mowa w **ust. 1 pkt 4** niniejszej Umowy , dofinansowanie zostanie wypłacone Beneficjentowi niezwłocznie po wpływie na rachunki bankowe Instytucji Zarządzającej RPO WiM i BGK niezbędnej wysokości środków podlegających przekazaniu Beneficjentowi w formie dofinansowania.

Nieprawidłowe wykorzystanie środków i ich odzyskiwanie
§ 9

1. Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w terminie i na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM w trybie **ust 2.**

2. W sytuacji, o której mowa w **ust. 1,** Instytucja Zarządzająca RPO WiM wzywa Beneficjenta do:

1) zwrotu środków na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o którym mowa w **§ 1 pkt 26** - w części dotyczącej współfinansowania (**15%** zwracanej kwoty) oraz na rachunek bankowy BGK, o którym mowa w **§ 1 pkt 25** – w części dotyczącej płatności ze środków europejskich (**85 %** lub **100 %**[14] zwracanej kwoty)[15] i zwrotu odsetek na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o którym mowa w **§ 1 pkt 26** w terminie **14 dni** od dnia doręczenia wezwania lub

2) wyrażenia pisemnej zgody na pomniejszenie kolejnych płatności na rzecz Beneficjenta o kwotę podlegającą zwrotowi w terminie **14 dni** od dnia doręczenia wezwania.

3. Za dzień zwrotu uznaje się dzień przekazania środków na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM. Nieprawidłowe dokonanie zwrotu, o którym mowa w **ust. 2** na wskazane rachunki bankowe, skutkuje obciążeniem Beneficjenta odsetkami od środków pozostałych do zwrócenia liczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia przekazania środków**.**

4. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w **ust. 2,** Instytucja Zarządzająca RPO WiM wydaje decyzję, o której mowa w art. 207 ust. 9 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków. Decyzji nie wydaje się, jeżeli Beneficjent dokona zwrotu środków przed jej wydaniem.

5. W przypadku, o którym mowa w **ust. 1,** Beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków dofinansowanie, jeżeli:

---

[14] 100 % zwracanej kwoty dotyczy projektów, dla których nie zostało przewidziane współfinansowanie.

[15] Zwrot środków przekazanych Beneficjentowi w latach 2008-2009 odbywa się wyłącznie na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o którym mowa w **§1 pkt 26** niniejszej Umowy.

1) otrzymał płatność na podstawie przedstawionych jako autentyczne do dokumentów podrobionych lub przerobionych lub dokumentów potwierdzających nieprawdę lub

2) na skutek okoliczności leżących po stronie Beneficjenta nie zrealizował pełnego zakresu rzeczowego projektu w przypadku projektów infrastrukturalnych lub nie zrealizował celu projektu, lub

3) nie zwrócił środków w terminie, o którym mowa w **ust. 2,**

4) okoliczności, o których mowa w **ust. 1** wystąpiły wskutek popełnienia przestępstwa przez Beneficjenta, partnera, podmiot upoważniony do dokonywania wydatków, a w przypadku gdy podmioty te nie są osobami fizycznymi – osobę uprawniona do wykonywania w ramach projektu czynności w imieniu Beneficjenta, przy czym fakt popełnienia przestępstwa przez wyżej wymienione podmioty został stwierdzony prawomocnym wyrokiem sądowym.

6. Okres wykluczenia, o którym mowa w **ust. 5** rozpoczyna się w dni u, kiedy decyzja, o której mowa w **ust. 4** stała się ostateczna, zaś kończy się z upływem **3 lat** od dnia dokonania zwrotu tych środków. Jeżeli zwrot środków nastąpił przed wydaniem decyzji, o której mowa w **ust. 4**, okres wykluczenia rozpoczyna się w dniu stwierdzenia okoliczności, o których mowa w **ust. 5 punkt 1,2,4**, a kończy z upływem **lat 3** liczonych od dnia dokonania zwrotu środków przez Beneficjenta.

7. W przypadku gdy kwota nieprawidłowo wykorzystanego lub pobranego dofinansowania jest wyższa niż kwota pozostała do refundacji lub nie jest możliwe dokonanie potrącenia, a Beneficjent nie dokonał w wyznaczonym terminie zwrotu, o którym mowa w **ust. 1**, Instytucja Zarządzająca RPO WiM podejmuje czynności zmierzające do odzyskania należnych środków dofinansowania z wykorzystaniem dostępnych środków prawnych, w szczególności zabezpieczenia, o którym mowa w **§ 11** niniejszej Umowy. Koszty czynności zmierzających do odzyskania nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania obciążają w całości Beneficjenta.

8. Odsetki, w wysokości jak dla zaległości podatkowych, od środków dofinansowania wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania odpowiednich procedur lub pobranych w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości są naliczane od dnia przekazania środków dofinansowania na rachunek bankowy Beneficjenta, o którym mowa w **§ 1 pkt 24** niniejszej Umowy, zgodnie z art. 207 ust. 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych.* (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn zm.).

9. Instytucja Zarządzająca RPO WiM może potrącić środki nieprawidłowo wydatkowane ze środków dofinansowania z każdego innego realizowanego przez Beneficjenta Projektu w ramach RPO WiM, w sytuacji braku możliwości potrącenia z Projektu, którego dotyczy niniejsza Umowa.

10. Od decyzji, o której mowa w **ust. 4** Beneficjentowi nie przysługuje odwołanie. Beneficjent może natomiast zgodnie z zapisami art. 207 ust.12 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) zwrócić się do Instytucji Zarządzającej RPO WiM z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

11. Dokonując zwrotu środków Beneficjent w tytule przelewu zamieszcza informacje na temat:

1) numeru Projektu;

2) daty oraz kwoty otrzymanej płatności, której zwrot dotyczy;

3) tytułu zwrotu, a w przypadku dokonania zwrotu na podstawie decyzji, o której mowa w **ust. 4**, numeru decyzji;

4) klasyfikacji budżetowej zwracanych środków (rozdział, paragraf).

12. Dokonując zwrotu odsetek Beneficjent w tytule przelewu zamieszcza informacje na temat:

1) numeru Projektu lub nr wniosku o płatność;

2) roku, w jakim zostały przekazane środki, których zwrot dotyczy;

3) rodzaju odsetek (odsetki podatkowe);

4) w przypadku dokonania zwrotu na podstawie decyzji, o której mowa w **ust. 4**, numeru decyzji;

5) kwoty zwrotu odsetek w podziale na współfinansowanie i środki europejskie.

13. Przepisów **ust. 5** nie stosuje się do podmiotów, które na podstawie odrębnych przepisów realizują zadania interesu publicznego, jeżeli spowoduje to niemożność wdrożenia

działania w ramach programu lub znacznej jego części, oraz do jednostek samorządu terytorialnego.

Pozostałe warunki przyznania i wykorzystania pomocy
§ 10

1. Beneficjent oświadcza, że w przypadku Projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1**, nie następuje nakładanie się pomocy przyznanej z funduszy Unii Europejskiej ani krajowych środków publicznych.

2. Beneficjent zobowiązuje się do:
- **1)** przedstawiania na żądanie Instytucji Zarządzającej RPO WiM oraz innych uprawnionych podmiotów wszelkich dokumentów, informacji i wyjaśnień związanych z realizacją Projektu w wyznaczonym przez nią terminie;
- **2)** stosowania się do obowiązujących i aktualnych wzorów dokumentów oraz informacji w szczególności zamieszczonych na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej RPO WiM, a także innych dokumentów w ramach Programu;
- **3)** przestrzegania przepisów wspólnotowych w zakresie realizacji wspólnotowych polityk horyzontalnych, w szczególności ochrony środowiska i równości szans;
- **4)** pisemnego informowania Instytucji Zarządzającej RPO WiM o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub pozostawaniu w stanie likwidacji albo podleganiu zarządowi komisarycznemu bądź zawieszeniu swej działalności lub gdy jest przedmiotem postępowań prawnych o podobnym charakterze, w terminie do **3 dni** od dnia wystąpienia powyższych okoliczności;
- **5)** dostarczania, w przypadku gdy oświadczył, iż podatek VAT jest kwalifikowalny, pisemnej interpretacji przepisów prawa podatkowego stwierdzającej brak możliwości odzyskania podatku VAT w zakresie realizowanego Projektu z właściwej Izby Skarbowej na podstawie **art. 14a-14d** ustawy z dna. 29 sierpnia 1997 r. Ordynacji podatkowej (t.j. Dz. U. z 2012 r. ,poz. 749 z późn. zm.), składanej na zakończenie realizacji Projektu (wraz z wnioskiem o płatność końcową) oraz na koniec okresu trwałości Projektu;
- **6)** prowadzenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizacji Projektu w sposób przejrzysty, umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych i bankowych przeprowadzonych dla wszystkich wydatków w ramach Projektu.

3. W przypadku zakupu bądź wytworzenia środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej Beneficjent oświadcza, że:
- **1)** środek trwały lub wartość niematerialna i prawna będą użytkowane zgodnie z celem określonym we Wniosku o dofinansowanie, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** niniejszej Umowy;
- **2)** środek trwały lub wartość niematerialna i prawna będą użytkowane w obszarze geograficznym określonym we Wniosku o dofinansowanie, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** niniejszej Umowy;
- **3)** umożliwi przeprowadzenie przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM lub inną uprawnioną do tego instytucję kontroli zakupionego bądź wytworzonego środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej.

4. W przypadku zakupu lub wytworzenia środków trwałych koszty ich eksploatacji są kosztami niekwalifikowalnymi.

5. W przypadku niedotrzymania przez Beneficjenta warunków określonych w **ust. 3 pkt 1 i 2**, dofinansowanie w części finansującej środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne**,** podlega zwrotowi w terminie i na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia przekazania środków, na rachunek bankowy BGK i Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o których mowa w **§ 1 pkt 25 i pkt 26** niniejszej Umowy.

6. Beneficjent za zgodą Instytucji Zarządzającej RPO WiM może zbyć środek trwały nabyty przy wykorzystaniu środków dofinansowania, z zastrzeżeniem **ust. 7 i 8.**

7. W przypadku zaistnienia sytuacji opisanej w **ust. 6** Beneficjent jest obowiązany, w terminie do **3 miesięcy** od dnia sprzedaży środka trwałego, zakupić ze środków własnych inny środek trwały pełniący analogiczną funkcję i o parametrach nie gorszych niż sprzedany środek trwały, dzięki któremu możliwe będzie utrzymanie celu realizacji Projektu przez okres **5 lat** (**3 lat** w przypadku MŚP) od dnia finansowego zakończenia realizacji Projektu. Jeżeli cena środka trwałego jest wyższa niż określona w we Wniosku o dofinansowanie Projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** niniejszej Umowy, Beneficjent pokrywa różnicę ze środków własnych.

8. Jeżeli środek trwały, o którym mowa w **ust. 7** zostanie zakupiony za cenę niższą niż cena, która podlegała dofinansowaniu, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu różnicy na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o którym mowa w **§ 1 pkt 26 -** w części dotyczącej współfinansowania (**15 %** zwracanej kwoty) oraz na rachunek bankowy BGK, o którym mowa w **§ 1 pkt 25 –** w części dotyczącej płatności ze środków europejskich (**85 %** lub **100 %**[16]zwracanej kwoty).[17]

9. Beneficjentowi nie wolno nabywać jakichkolwiek towarów, usług, dóbr niematerialnych oraz rzeczy ruchomych i nieruchomości od podmiotów, z którymi posiada powiązania osobiste, tj. małżonka, rodziców, teściów, zstępnych lub organizacyjne. Dwie lub więcej osób fizycznych, prawnych lub jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnych są powiązane organizacyjnie, jeżeli jedna z nich bezpośrednio lub pośrednio kontroluje pozostałe.

10. W przypadku zakupu używanego środka trwałego Beneficjent jest obowiązany załączyć do Wniosku o płatność:

1) oświadczenie sprzedającego o tym, iż środek trwały nie został nabyty z wykorzystaniem środków publicznych w okresie **7 lat** od daty sprzedaży niniejszego środka Beneficjentowi;

2) oświadczenie o tym, iż cena używanego środka trwałego jest niższa niż cena podobnego, nowego środka trwałego;

3) oświadczenie, że środek trwały posiada właściwości techniczne niezbędne do realizacji przedsięwzięcia objętego wsparciem oraz spełnia obowiązujące normy i standardy;

4) odpowiednie certyfikaty – jeżeli dany środek trwały wymaga takich dokumentów.

Zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy[18]

§ 11

1. Beneficjent wnosi do Instytucji Zarządzającej RPO WiM poprawnie ustanowione zabezpieczenie/ dokumenty potwierdzające ustanowienie zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy nie później niż w terminie do **30 dni** od dnia zawarcia niniejszej Umowy, na kwotę nie mniejszą niż wysokość łącznej kwoty dofinansowania, o której mowa w **§ 2 ust. 5** niniejszej Umowy po uprzedniej weryfikacji i zaakceptowaniu ich przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM w następujących formach:

1) *weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową i/lub z poręczeniem wekslowym (awal);*

2) *akt notarialny o dobrowolnym poddaniu się egzekucji zgodnie z art. 777§ 1 pkt 5 k.p.c.;*

3) *zastaw rejestrowy;*

4) *przewłaszczenie na zabezpieczenie;*

5) *hipoteka ustanowiona na nieruchomości Beneficjenta lub nieruchomości osób trzecich;*

[16] 100 % zwracanej kwoty dotyczy projektów, dla których nie zostało przewidziane współfinansowanie.

[17] Zwrot środków przekazanych Beneficjentowi w latach 2008-2009 odbywa się wyłącznie na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o którym mowa w **§1 pkt 26** niniejszej Umowy.

[18] zgodnie z art. 206 ust 4 *Ustawy o finansach publicznych* z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) zapisy **§ 11** nie mają zastosowana do Beneficjenta programu finansowanego z udziałem środków europejskich będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, których jednym fundatorem jest Skarb Państwa a także BGK.

6) *poręczenie według prawa cywilnego;*
7) *poręczenie bankowe;*
8) *cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości na rzecz Instytucji Zarządzającej RPO WiM;*
9) *gwarancja bankowa;*
10) *gwarancja ubezpieczeniowa;*
11) *przelew (cesja) wierzytelności na zabezpieczenie;*
12) *inne,*

po uprzedniej weryfikacji i zaakceptowaniu przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM.

2. W przypadku gdy wartość dofinansowania, o której mowa w **§ 2 ust. 5** niniejszej Umowy, nie przekracza kwoty **500.000 zł,** Beneficjent ustanawia jedno zabezpieczenie z katalogu określonego w **ust. 1** po weryfikacji i zaakceptowaniu zabezpieczenia przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM.

3. Oprócz zabezpieczenia, o którym mowa w **ust. 1,** Beneficjent, któremu dofinansowanie przekazywane będzie w formie zaliczki, gdy wartość dofinansowania przyznanego w formie zaliczki nie przekracza **10.000.000 zł,** a także Beneficjent będący podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w *art. 93 i art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* lub Beneficjent będący jednostką badawczo-rozwojową w rozumieniu **§ 6 ust. 2 pkt 2** rozporzadzenia Ministra Rozwoju regionalnego z dnia 18 grudnia 2009r. *w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich* (Dz.U. Nr 223, poz. 1786) , wnosi do Instytucji Zarządzającej RPO WiM poprawnie ustanowione zabezpieczenie/ dokumenty potwierdzające ustanowienie zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy w formie *weksla In blanco wraz z deklaracją wekslową zgodnie* **§ 6** ww. rozporządzenia , nie później niż w terminie do **30 dni** od dnia wystąpienia z wnioskiem o udzielenie zaliczki zgodnie z procedurą określoną w **§ 7.**

4. Jeżeli jedną z form zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy wybranego przez Beneficjenta, w sytuacji gdy wartość dofinansowania przekracza **500.000 zł** zgodnie z **ust. 1** jest m.in. *weksel in blanco z deklaracją wekslową wystawiony* na wartość dofinansowania, o której mowa w **§ 2 ust. 5** Beneficjent przystępując do systemu zaliczkowego nie składa dodatkowego weksla, o którym mowa w **ust. 3.**

5. Jeżeli wartość przyznanego dofinansowania przekazywanego w formie zaliczki przekracza **10.000.000 zł,** a także gdy Beneficjent nie jest podmiotem, o którym mowa w **ust. 3**, warunkiem wypłaty zaliczki jest wniesienie do Instytucji Zarządzającej RPO WiM prawidłowo ustanowionego zabezpieczenia/dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy na kwotę nie mniejszą niż wysokość łącznej kwoty dofinansowania, o której mowa w **§ 2 ust. 5** niniejszej Umowy, po uprzedniej weryfikacji i zaakceptowaniu ich przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM w jednej lub kilku z następujących form:

1) *pieniężnej;*
2) *poręczenia bankowego lub poręczenia spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;*
3) *gwarancji bankowej;*
4) *gwarancji ubezpieczeniowej;*
5) *poręczenia udzielanego przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275 z późn. zm.);*
6) *weksla z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;*
7) *zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;*
8) *zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów; w przypadku gdy mienie objęte zastawem może*

stanowić przedmiot ubezpieczenia, zastaw ustanawiany jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej mienia będącego przedmiotem zastawu;

9) *przewłaszczenia rzeczy ruchomych Beneficjenta na zabezpieczenie;*

10) *hipoteki; w przypadku gdy Instytucja Zarządzająca udzielająca dofinansowania uzna to za konieczne, hipoteka ustanawiana jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;*

11) *poręczenia według prawa cywilnego.*

6. Prawne zabezpieczenie niniejszej Umowy stanowi **……**[19]

7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na wybraną formę zabezpieczenia wymagającą podjęcia czynności sądowych przewidzianych prawem polskim, Instytucja Zarządzająca RPO WiM może na pisemnie uzasadniony wniosek Beneficjenta wydłużyć termin wniesienia zabezpieczenia (dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczenia należytego wykonania Umowy), nie dłużej jednak niż do **80 dni** od dnia zawarcia niniejszej Umowy. W tym przypadku Beneficjent nie może składać do Instytucji Zarządzającej RPO WiM Wniosku o płatność pośrednią, końcową lub zaliczkową do dnia prawidłowego ustanowienia zabezpieczenia (wniesienia dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczenia należytego wykonania Umowy). Jeżeli Beneficjent złoży Wniosek o płatność, nie podlega on weryfikacji i zatwierdzeniu przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM.

8. W przypadku podjęcia uzasadnionych wątpliwości co do wysokości i/ lub formy przyjętego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy, Instytucja Zarządzająca RPO WiM jest uprawniona do żądania zmiany lub ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia, zaś Beneficjent zobowiązany jest to żądanie spełnić pod rygorem rozwiązania Umowy bez wypowiedzenia.

9. Zabezpieczenie ustanawiane jest na okres od dnia zawarcia niniejszej Umowy do upływu **5 lat** (**3 lat** w przypadku MŚP) od dnia zakończenia finansowego realizacji Projektu, o którym mowa w **§ 3 ust. 1 pkt 4** Umowy, to jest w terminie do dnia **..... r.**[20]

10. W przypadku prawidłowego wypełnienia przez Beneficjenta wszelkich zobowiązań określonych w niniejszej Umowie, Instytucja Zarządzająca RPO WiM na pisemny wniosek Beneficjenta, zwróci Beneficjentowi ustanowione zabezpieczenie po upływie **5 lat** (**3 lat** w przypadku MŚP) od dnia zakończenia finansowego realizacji Projektu, o którym mowa w **§ 3 ust. 1 pkt 4** niniejszej Umowy. Beneficjent zobowiązany jest do odebrania dokumentu stanowiącego dowód ustanowienia i wniesienia zabezpieczenia w terminie **21 dni** od daty określonej w **ust. 9,** w przeciwnym wypadku ww. dokument jest niszczony zgodnie z obowiązującym prawem przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM.

11. W przypadku rozliczenia przez Beneficjenta całości dofinansowania przyznanego w formie zaliczki w ramach Projektu, w którym zabezpieczenie ustanowione było w jednej z form, o których mowa w **ust. 5,** może ulec ono zmianie na wniosek Beneficjenta i przyjąć formę weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową.

12. W przypadku dokonania przez Beneficjenta cesji praw z umowy o dofinansowanie na bank kredytujący (jako zabezpieczenie uzyskanego kredytu) nie jest możliwe korzystanie z zaliczki.

Stosowanie przepisów dotyczących zamówień publicznych oraz przejrzystość wydatkowania środków w ramach Projektu

§ 12

1. Beneficjent zobowiązuje się do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych tylko w takim zakresie, w jakim ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (tj Dz. U z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) ma zastosowanie do Beneficjenta i realizowanego Projektu.

[19] Należy wpisać formę/y zabezpieczenia/ń wybraną/e spośród katalogów określonych w niniejszym paragrafie.

[20] Patrz **§ 18 ust. 4**.

2. W przypadku gdy Beneficjent na podstawie ustawy, o której mowa w **ust. 1**, jest zobowiązany do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych, jest on również zobowiązany do:
   1) udostępniania wszelkich dowodów dotyczących udzielania zamówień publicznych oraz regulaminu komisji przetargowej na żądanie Instytucji Zarządzającej RPO WiM lub innych upoważnionych organów;
   2) niezwłocznego przekazywania Instytucji Zarządzającej RPO WiM informacji o wynikach kontroli przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych oraz wydanych zaleceniach pokontrolnych, w przypadku gdy wartość zamówienia odpowiednio na roboty budowlane, na dostawy lub na usługi przekracza równowartość w złotych kwoty określonej w Ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.)

3. W przypadku gdy wartość dofinansowania Projektu wynosi co najmniej **5 000 000,00 zł** lub gdy Projekt ujęty jest w *Indykatywnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych RPO WiM,* a Beneficjent na podstawie ustawy, o której mowa w **ust. 1** jest zobowiązany do stosowania jej przepisów, jest on również zobowiązany do:
   1) niezwłocznego przekazywania do Instytucji Zarządzającej RPO WiM informacji o zamiarze wszczęcia postępowania o zamówienie publiczne oraz przesłania do opiniowania parafowanych przez upoważnioną osobę:
      a) projektu ogłoszenia o zamówieniu,
      b) projektu umowy z wykonawcą,
      c) projektu SIWZ zawierającego opis kluczowego przedmiotu zamówienia zgodnego z Wnioskiem o dofinansowanie projektu,
      d) wszelkich zmian wprowadzanych do ww. dokumentów.
   2) przekazywania do Instytucji Zarządzającej RPO WiM parafowanych przez upoważnioną osobę projektów aneksów do umów z wykonawcą;
   3) stosowania się do zaleceń zawartych w opinii Instytucji Zarządzającej RPO WiM dotyczącej zgodności dokumentów, o których mowa w **pkt 1 i 2**, z zakresem podmiotowym i przedmiotowym Wniosku o dofinansowanie projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** Umowy i niniejszą Umową.

4. Zapisy **ust. 3** mają zastosowanie do Projektów, dla których nie zostały złożone dokumenty, o których mowa w tym przepisie do dnia **6 października 2009 r.**

5. Instytucja Zarządzająca RPO WiM jest uprawniona do opiniowania dokumentów, o których mowa w **ust. 3 pkt 1 i 2,** w zakresie zgodności podmiotowej i przedmiotowej z Wnioskiem o dofinansowanie projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** Umowy i niniejszą Umową.

6. W sytuacji gdy Beneficjent rozpoczął postępowanie na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych, a nie dostarczył wcześniej wymaganych projektów dokumentów, o których mowa w **ust. 3,** zobowiązany on jest do przekazania do Instytucji Zarządzającej RPO WiM zatwierdzonych przez siebie przedmiotowych dokumentów w celu ich zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM pod względem ich zgodności z zakresem podmiotowym i przedmiotowym Wniosku o dofinansowanie projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** Umowy i niniejszą Umową.

7. Instytucja Zarządzająca RPO WiM wstrzymuje przekazanie dofinansowania w przypadku:
   1) wydania negatywnej opinii, o której mowa w **ust. 5,** do czasu usunięcia przez Beneficjenta stwierdzonych niezgodności;
   2) niedostarczenia dokumentów, o których mowa w **ust. 3 i 6**, do czasu dostarczenia ich do Instytucji Zarządzającej RPO WiM i wydania przez nią pozytywnej opinii.

8. *Harmonogram realizacji zamówień publicznych w ramach Projektu* opracowany w oparciu o Wniosek o dofinansowanie projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** niniejszej Umowy, stanowi Załącznik **Nr .....** do niniejszej Umowy,. Zmiana informacji zawartych w *Harmonogramie realizacji zamówień publicznych w ramach Projektu* wymaga zmiany w formie aneksu do Umowy.

9. W przypadku Beneficjenta niezobowiązanego do stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (tj. Dz. U z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), w tym m.in. nie spełniającego przesłanek podmiotu określonego w **art. 3** przedmiotowej

ustawy, a także gdy wartość przedmiotu zamówienia nie przekracza kwoty określonej w **art. 4 ust 8** cytowanej ustawy, przy wyłanianiu wykonawcy dla usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego Projektu Beneficjent jest zobowiązany do:

1) wyboru wykonawcy w oparciu o najbardziej korzystną ekonomicznie i jakościowo ofertę;

2) przestrzegania przy wyborze wykonawcy i wydatkowaniu środków prawa wspólnotowego i krajowego m.in. reguł w zakresie zapewnienia zasad przejrzystości, jawności, ochrony uczciwej konkurencji, swobody przepływu kapitału, towarów, dóbr i usług oraz równości szans wykonawców na rynku ofert (w tym upublicznieniu oferty Beneficjenta i dostępu do informacji o ofercie Beneficjenta);

3) dołożenia wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności przy wyłanianiu przez Beneficjenta wykonawcy do realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego Projektu;

4) dokonywanie wydatków w sposób umożliwiający terminową realizację Projektu;

5) dokumentowania ww. czynności pod rygorem uznania poniesionych wydatków za niekwalifikowane w ramach realizowanego Projektu.

10. Beneficjent nie podlegający przepisom ustawy, o której mowa w **ust. 1,** jest zobowiązany do gromadzenia i przedłożenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokumentów potwierdzających wywiązanie się z wymogów określonych w **ust. 9** instytucjom uprawnionym do kontroli.

11. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez Beneficjenta procedur udzielania zamówień publicznych (wspólnotowych lub/i przepisów ustawy, o której mowa w ust. 1, Instytucja Zarządzająca RPO WiM ustala i nakłada korektę finansową, zgodnie z zaleceniami określonymi przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w dokumencie pt. *„Wymierzanie korekt finansowych za naruszenia prawa zamówień publicznych związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE”* – (tzw. Taryfikator) wraz z załącznikiem *„Wskaźniki procentowe do obliczania wartości korekty finansowej za naruszenia przy udzielaniu zamówień publicznych, współfinansowanych ze środków funduszy UE”*, dostępnym na stronie internetowej www.rpo.warmia.mazury.pl. Jednocześnie Beneficjent podpisując przedmiotową Umowę wyraża zgodę na zastosowanie przez Instytucję Zarządzającą w/w dokumentów.

12. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez Beneficjenta, zasad o których mowa w ust. 9, , Instytucja Zarządzająca RPO WiM ustala i nakłada korektę finansową, zgodnie z zaleceniami określonymi w dokumencie przyjętym przez Zarząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego Uchwałą Nr 39/588/12/IV z dnia 21.08.2012 r. pt. *„Wytyczne w sprawie wyłaniania wykonawców usług, dostaw lub robót budowlanych do realizacji Projektów przez Beneficjentów niezobowiązanych do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013.”*, wraz z załącznikiem *„Tabela nr 1: Wskaźniki procentowe do obliczenia wartości korekty finansowej za naruszenia zasad udzielania zamówień współfinansowanych ze środków funduszy UE dla których nie stosuje się ustawy prawo zamówień publicznych.”*, dostępnym na stronie internetowej www.rpo.warmia.mazury.pl. Jednocześnie Beneficjent podpisując przedmiotową Umowę oświadcza, iż zapoznał się z treścią w/w dokumentu oraz wyraża zgodę na jego zastosowanie przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM.

Monitoring, sprawozdawczość
§ 13

1. Beneficjent zobowiązuje się do:

1) systematycznego monitorowania przebiegu realizacji Projektu oraz niezwłocznego, w terminie nie dłuższym niż **7 dni**, informowania Instytucji Zarządzającej RPO WiM o zaistniałych nieprawidłowościach lub o zamiarze zaprzestania realizacji Projektu;

2) pomiaru wartości wskaźników produktu i rezultatu osiągniętych dzięki realizacji Projektu, zgodnie ze wskaźnikami monitoringowymi zamieszczonymi we Wniosku o dofinansowanie, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** niniejszej Umowy;

3) przekazywania do Instytucji Zarządzającej RPO WiM informacji dotyczących przebiegu Projektu w ramach Wniosku o płatność, o którym mowa w **§ 1 pkt 41** niniejszej Umowy;

4) przekazywania do Instytucji Zarządzającej RPO WiM wszelkich dokumentów, informacji i wyjaśnień związanych z realizacją Projektu, których Instytucja Zarządzająca RPO WiM zażąda w okresie wskazanym w **§ 16 ust. 1 i 3** niniejszej Umowy;

5) udostępniania na żądanie Instytucji Zarządzającej RPO WiM informacji dotyczących realizacji Projektu na potrzeby ewaluacji Programu.

2. Niewykonanie przez Beneficjenta obowiązków, o których mowa w **ust. 1 pkt 3 i 4**, powoduje wstrzymanie przekazania dofinansowania lub może skutkować rozwiązaniem umowy o dofinansowanie bez wypowiedzenia. Przekazywanie dofinansowania zostaje wznowione niezwłocznie po wykonaniu tych obowiązków przez Beneficjenta.

Kontrola
§ 14

1. Beneficjent ma obowiązek poddać się kontrolom, w zakresie prawidłowości realizacji Projektu z prawem krajowym i wspólnotowym, w tym m.in. kwalifikowalności poniesionych wydatków, stosowania procedur udzielania zamówień publicznych, utrzymania wskaźników projektu. Kontrole mogą być przeprowadzane przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM oraz inne podmioty uprawnione do jej przeprowadzenia na podstawie odrębnych przepisów..

2. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie Beneficjenta oraz w miejscu rzeczowej realizacji Projektu lub na dokumentach w siedzibie Instytucji Zarządzającej RPO WiM. Kontrole mogą być przeprowadzane w dowolnym terminie w trakcie i na zakończenie realizacji Projektu oraz przez okres **5 lat (3 lat** w przypadku przedsiębiorcy typu MŚP) od dnia finansowego zakończenia realizacji Projektu.

3. Beneficjent zobowiązuje się zapewnić podmiotom, o których mowa w **ust. 1,** prawo m.in. do:

1) pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym dokumenty elektroniczne, związane z realizacją Projektu, przez cały okres ich przechowywania określony w **§ 16 ust. 1 i 3** niniejszej Umowy oraz tworzenia ich uwierzytelnionych kopii i odpisów;

2) wglądu we wszystkie dokumenty finansowo-księgowe mające wpływ na realizację Projektu;

3) pełnego dostępu w szczególności do urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu;

4) zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu.

4. Nieudostępnienie wszystkich wymaganych dokumentów, niezapewnienie pełnego dostępu, o którym mowa w **ust. 3 pkt 3**, a także niezapewnienie obecności osób, o których mowa w **ust. 3 pkt 4** w trakcie kontroli na miejscu realizacji Projektu jest traktowane jak odmowa poddania się kontroli. W takim przypadku Instytucja Zarządzająca RPO WiM wstrzymuje wypłatę dofinansowania.

5. Instytucja Zarządzająca RPO WiM lub inne podmioty uprawnione do przeprowadzenia kontroli na podstawie odrębnych przepisów mogą wznowić przeprowadzenie kontroli w dowolnym terminie w trakcie i na zakończenie realizacji Projektu oraz przez okres **5 lat** (**3 lat** w przypadku przedsiębiorcy typu MŚP) od dnia finansowego zakończenia realizacji Projektu, mające na celu ponowne sprawdzenie prawidłowości realizacji Projektu, w tym kwalifikowalności i prawidłowości poniesienia wydatków oraz utrzymania przez Beneficjenta wskaźników.

6. Dla potrzeb kontroli dokumenty powinny być dostępne i przechowywane w sposób umożliwiający ich weryfikację.
7. Instytucja Zarządzająca RPO WiM z przeprowadzonych czynność kontrolnych sporządza i przekazuje Beneficjentowi pisemną informację o poczynionych ustaleniach.
8. Beneficjentowi przysługuje prawo do wniesienia umotywowanych zastrzeżeń do treści zawartych w ustaleniach kontroli. Instytucja Zarządzająca RPO WiM zobowiązana jest do rozpatrzenia wniesionych zastrzeżeń oraz do poinformowania kontrolowanego o sposobie ich załatwienia, przekazując ostateczny wynik kontroli, wskazując w szczególności, które zastrzeżenia nie zostały uwzględnione, wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym. W przypadku niezłożenia zastrzeżeń przyjmuje się, że kontrolowany nie kwestionuje ustaleń kontroli.
9. Instytucja Zarządzająca RPO WiM, w razie potrzeby, formułuje zalecenia pokontrolne, które przekazywane są Beneficjentowi wraz z treścią ustaleń kontrolnych. W wyznaczonym terminie Beneficjent jest obowiązany do wdrożenia zaleceń pokontrolnych lub poinformowania Instytucji Zarządzającej RPO WiM o podjętych działaniach mających na celu ich realizację lub o niemożliwości ich wdrożenia wraz z uzasadnieniem.
10. Niezłożenie przez Beneficjenta w terminie określonym przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM informacji o działaniach podjętych w celu wykonania zaleceń pokontrolnych powoduje wstrzymanie przekazania środków dofinansowania i może skutkować rozwiązaniem Umowy zgodnie z **§ 19 ust. 1 pkt 6**
11. W sytuacji gdy wydatki objęte wnioskiem o dofinansowanie zostały już sfinansowane w całości lub w części ze środków RPO WiM z naruszeniem reguł opisanych § 9 ust. 1 niniejszej Umowy, wówczas zastosowanie będzie miała procedura zwrotu środków opisana w art. 207 ustawy o finansach publicznych. Przy czym ustalenia kontroli, o których mowa w § 14 ust. 8 niniejszej Umowy nie mają charakteru wiążącego dla późniejszych ustaleń dokonywanych przez Instytucję Zarządzająca RPO WiM w ramach postępowania administracyjnego, którego przedmiot określa art. 26 ust. 1 pkt 15 i 15a ustawy z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju jak również odpowiednie regulacje zamieszczone w ustawie o finansach publicznych.
12. W przypadku rażącego utrudniania lub uchylania się przez Beneficjenta od przeprowadzenia kontroli Instytucja Zarządzająca RPO WiM ma prawo do rozwiązania niniejszej Umowy o dofinansowanie bez wypowiedzenia.
13. W przypadku kontroli i audytu w zakresie prawidłowości realizacji Projektu rozpoczętych u Beneficjenta przez Najwyższą Izbę Kontroli, jak również inne podmioty upoważnione do przeprowadzenia kontroli/audytu na podstawie odrębnych przepisów, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować o tym fakcie Instytucję Zarządzającą RPO WiM. Po zakończeniu kontroli i audytu, Beneficjent jest zobowiązany przekazać do Instytucji Zarządzającej RPO WiM wyniki kontroli i audytu (m.in. protokoły i zalecenia pokontrolne) w terminie do **7 dni** po zakończeniu kontroli i audytu.
14. W przypadku uznania podatku VAT za koszt kwalifikowalny Instytucja Zarządzająca RPO WiM ma prawo zlecić przeprowadzenie kontroli podmiotowi zewnętrznemu.

Audyt
§ 15

1. W przypadku uznania podatku VAT za koszt niekwalifikowalny obowiązek przeprowadzenia audytu zewnętrznego nakłada się na Beneficjentów w zakresie realizacji Projektów na następujących zasadach:
   1) dla osi priorytetowej „Przedsiębiorczość" (z wyłączeniem poddziałań **1.1.5 - 1.1.9**), gdy całkowita wartość dofinansowania przekracza **4.000.000 zł**;
   2) dla osi priorytetowej „Turystyka", gdy całkowita wartość dofinansowania przekracza **10.000.000 zł**;
   3) dla osi priorytetowej „Infrastruktura społeczna", gdy całkowita wartość dofinansowania przekracza **4.000.000 zł**;
   4) dla osi priorytetowej „Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast", gdy całkowita wartość dofinansowania przekracza **11.000.000 zł**;

5) dla osi priorytetowej „Infrastruktura transportowa lokalna i regionalna”, gdy całkowita wartość dofinansowania przekracza **28.000.000 zł**;

6) dla osi priorytetowej „Środowisko przyrodnicze”, gdy całkowita wartość dofinansowania przekracza **20.000.000 zł**;

7) dla osi priorytetowej „Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego”, gdy całkowita wartość dofinansowania przekracza **6.000.000 zł**.

2. W przypadku realizacji kilku Projektów w ramach tej samej osi priorytetowej przez tego samego Beneficjenta o łącznej wartości dofinansowania przekraczającej limit wskazany w danej osi priorytetowej należy przeprowadzić audyt zewnętrzny dla tego Projektu, którego wartość dofinansowania po zsumowaniu z łączną wartością dofinansowań poprzednich Projektów powoduje przekroczenie wskazanego limitu. Każdy następny Projekt składany przez tego samego Beneficjenta będzie musiał podlegać audytowi.

3. W przypadku uznania podatku VAT za koszt kwalifikowalny obowiązek przeprowadzenia audytu zewnętrznego nakłada się na Beneficjentów niezależnie od całkowitej wartości Projektu.

4. Audyt powinien obejmować m.in. analizę dokumentacji oraz stosowanych procedur kontroli wewnętrznej w odniesieniu do przekazania i rozliczania otrzymanych środków, procedur akceptacji wydatków kwalifikowalnych w zakresie ich zasadności i odpowiedniego udokumentowania oraz sprawozdania z realizacji Projektu ze szczególnym uwzględnieniem realizacji przyjętych celów Projektu i realizacji postanowień Umowy o dofinansowanie.

5. Beneficjent zobowiązuje się do przeprowadzenia audytu zewnętrznego na następujących zasadach:

1) w sytuacji uznania podatku VAT za koszt niekwalifikowalny i spełnieniu warunków określonych w **ust. 1** Beneficjent przeprowadza audyt zewnętrzny po poniesieniu **50 %** wydatków całkowitej wartości Projektu. Beneficjent ma obowiązek złożenia sprawozdania z przeprowadzenia ww. audytu przed zakończeniem realizacji Projektu (tj. przed złożeniem Wniosku o płatność końcową) oraz udostępnienia sprawozdania
z przeprowadzenia audytu podczas kontroli na miejscu realizacji Projektu;

2) w sytuacji uznania podatku VAT za koszt kwalifikowalny, niezależnie od całkowitej wartości Projektu Beneficjent przeprowadza audyt zewnętrzny po poniesieniu **50 %** wydatków całkowitej wartości Projektu. Beneficjent ma obowiązek złożenia sprawozdania z przeprowadzenia ww. audytu przed zakończeniem realizacji Projektu (tj. przed złożeniem Wniosku o płatność końcową) oraz udostępnienia sprawozdania
z przeprowadzenia audytu podczas kontroli na miejscu realizacji Projektu. Ponadto Beneficjent ma obowiązek przeprowadzenia dodatkowego audytu przed zakończeniem okresu trwałości projektu, a koszty niniejszego audytu Beneficjent ponosi ze środków własnych.

6. Wyniki audytu zewnętrznego Beneficjent przekazuje do Instytucji Zarządzającej RPO WiM w terminie do **7 dni** po jego zakończeniu.

7. Wydatki poniesione przez Beneficjenta na przeprowadzenie audytu zewnętrznego Projektu są wydatkami kwalifikowalnymi, jeżeli zostały zawarte we Wniosku o dofinansowanie projektu, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** niniejszej Umowy i spełniają warunki wymagane dla uznania ich za wydatki kwalifikowalne.

8. Audyt zewnętrzny Projektu/Projektów prowadzony będzie u Beneficjenta przez podmiot uprawniony do dokonywania tego rodzaju działań.

Obowiązki w zakresie archiwizacji oraz informacji i promocji
§ 16

1. Beneficjent zobowiązuje się do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją Projektu, m.in. korespondencji związanej z Projektem, dokumentacji aplikacyjnej, monitoringowej, kontrolnej, audytowej, umowy o dofinansowanie wraz z aneksami, dokumentów finansowych, promocyjnych, do dnia **31 grudnia 2020 r.,** z zastrzeżeniem **ust. 3** oraz **§ 14 ust. 5 i 6** niniejszej Umowy.

2. Instytucja Zarządzająca RPO WiM może przedłużyć termin, o którym mowa w **ust. 1**, informując o tym Beneficjenta na piśmie przed upływem tego terminu.
3. W przypadku dokumentów dotyczących Projektów objętych pomocą publiczną Beneficjent jest dodatkowo zobowiązany do przechowywania ich przez okres **10 lat** począwszy od dnia udzielania pomocy.
4. Beneficjent zobowiązuje się do:
   1) informowania społeczeństwa o dofinansowaniu realizacji Projektu przez Unię Europejską, zgodnie z wymogami Rozporządzenia Komisji nr 1828/2006, o którym mowa w **§ 1 pkt 31** niniejszej Umowy oraz wytycznymi i zaleceniami Instytucji Zarządzającej RPO WiM;
   2) wypełniania obowiązków informacji i promocji w zakresie określonym we Wniosku o dofinansowanie, o którym mowa w **§ 2 ust. 1** niniejszej Umowy;
   3) zamieszczenia we wszystkich dokumentach i materiałach, które przygotowuje w związku z realizacją Projektu, informacji o udziale Unii Europejskiej oraz Funduszu w dofinansowaniu Projektu oraz oznaczania dokumentów i miejsca realizacji Projektu, a także urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt, logo Unii Europejskiej oraz logo Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013.
5. Nieprzestrzeganie przez Beneficjenta obowiązków, o których mowa w **ust. 4** oraz brak możliwości ich uzupełnienia skutkuje możliwością uznania wydatku za niekwalifikowany.
6. W przypadku zmiany miejsca przechowywania dokumentów, o których mowa w **ust. 1**, jak również w przypadku zawieszenia lub zaprzestania bądź likwidacji przez Beneficjenta działalności przed upływem terminu, o którym mowa w **ust. 1**, Beneficjent zobowiązuje się do niezwłocznego pisemnego poinformowania Instytucji Zarządzającej RPO WiM o miejscu przechowywania dokumentów związanych z realizacją Projektu. Obowiązek ten ciąży na Beneficjencie również w przypadku zmiany miejsca przechowywania dokumentów w terminie, o którym mowa w **ust. 1**.

Zmiany w Projekcie i Umowie
§ 17

1. W momencie wystąpienia niezależnych od Beneficjenta lub Instytucji Zarządzającej RPO WiM okoliczności lub działania siły wyższej powodujących konieczność wprowadzenia zmian do Projektu, Strony Umowy uzgadniają zakres zmian, które są niezbędne dla zapewnienia prawidłowej realizacji Projektu w aneksie do niniejszej Umowy.
2. Zmiany w Umowie nie mogą prowadzić do zwiększenia dofinansowania określonego w **§ 2 ust. 5** niniejszej Umowy.
3. Beneficjent zobowiązuje się do niedokonywania zasadniczej modyfikacji Projektu w rozumieniu *art. 57 Rozporządzenia Rady nr 1083/2006*, o którym mowa w **§ 1 pkt 31** niniejszej Umowy.
4. Beneficjent jest zobowiązany zwrócić dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych naliczanymi od dnia przekazania dofinansowania zgodnie z poleceniem zwrotu i w terminie wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM, w przypadku gdy w okresie **5 lat** (**3 lat** w przypadku przedsiębiorcy typu MŚP) od dnia zakończenia finansowego realizacji Projektu, Projekt ulegnie zasadniczej modyfikacji w rozumieniu art. 57 Rozporządzenia Rady nr 1083/2006, o którym mowa w **§ 1 pkt 31** niniejszej Umowy.
5. Zmiany rachunków bankowych, o których mowa w **§ 1 pkt 24**, **pkt 25 i pkt 26** niniejszej Umowy dokonuje się w formie aneksu do Umowy. Beneficjent obciążany jest kosztami związanymi z przekazaniem dofinansowania, w sytuacji gdy nastąpiła zamiana jego rachunku bankowego, o którym mowa w **§ 1 pkt 24**, a nie poinformował o tym pisemnie Strony Umowy i nie aneksował Umowy w tym zakresie.
6. W przypadku uzyskania oszczędności poprzetargowych, o których mowa w **§ 1 pkt 14** Beneficjent o zaistniałym fakcie jest zobowiązany poinformować Instytucję Zarządzającą RPO WiM w formie pisemnej w terminie **5 dni roboczych** od dnia podpisania umowy z wykonawcą. W przypadku niewywiązania się z powyższego obowiązku Instytucja

Zarządzająca RPO WiM ma prawo rozwiązać umowę zgodnie z **§ 19 ust. 1 pkt 6** niniejszej Umowy.

7. W przypadku zamiaru przesunięć przez Beneficjenta pomiędzy kategoriami wydatku, o których mowa w **§ 1 pkt 12** niniejszej Umowy, Beneficjent każdorazowo zobligowany jest do wystąpienia do Instytucji Zarządzającej RPO WiM o zgodę składając umotywowany wniosek uzasadniający racjonalność dokonanych przesunięć. W przypadku niewystąpienia o zgodę w powyższej sytuacji Instytucja Zarządzająca RPO WiM ma prawo rozwiązać umowę zgodnie z **§ 19 ust. 1 pkt 6** niniejszej Umowy.

8. W sytuacji stosowania przez Beneficjenta postępowania o udzielenie zamówienia Instytucja Zarządzająca RPO WiM może wyrazić zgodę na przesunięcia pomiędzy kategoriami wydatku, o których mowa w **§ 1 pkt 23 lit. a)** niniejszej Umowy w ramach jednego postępowania przetargowego. W takiej sytuacji brak sprzeciwu Instytucji Zarządzającej RPO WiM na dokonanie przedmiotowych zmian w terminie **10 dni roboczych** od dnia doręczenia przez Beneficjenta wniosku, o którym mowa w **ust. 7**, uznawane jest jako wyrażenie wymaganej zgody.

9. W sytuacji niestosowania przez Beneficjenta postępowania o udzielenie zamówienia Instytucja Zarządzająca RPO WiM może wyrazić zgodę na przesuniecie pomiędzy kategoriami wydatku, o których mowa w **§ 1 pkt 23 lit. b)** niniejszej Umowy do wysokości **15%** wartości niższej kategorii wydatku. W takiej sytuacji brak sprzeciwu Instytucji Zarządzającej RPO WiM na dokonanie przedmiotowych zmian w terminie **10 dni roboczych** od dnia złożenia przez Beneficjenta wniosku, o którym mowa w **ust. 7**, uznawane jest jako wyrażenie wymaganej zgody.

10. W przypadku uzyskania zgody na przesunięcia finansowe pomiędzy kategoriami wydatku, o których mowa w **§ 1 pkt 23 lit. a) i b)** niniejszej Umowy Beneficjent każdorazowo zobowiązany jest do niezwłocznego dostarczenia do Instytucji Zarządzającej RPO WiM aktualnego Wniosku o dofinansowanie projektu wraz z aktualnym *Harmonogramem rzeczowo-finansowym.*

§ 18

1. Zmiany w treści niniejszej Umowy wymagają zachowania formy aneksu do Umowy pod rygorem nieważności.

2. Zmiany w załącznikach do niniejszej Umowy wymagają formy aneksu do Umowy pod rygorem nieważności.

3. W przypadku zmian do niniejszej Umowy wymagających zawarcia kolejno kilku aneksów, za obopólną zgodą Stron Umowy może zostać zawarty jeden aneks do Umowy, uwzględniający te zmiany. W takim przypadku, do czasu zawarcia aneksu do Umowy Beneficjent jest zobowiązany do informowania Instytucji Zarządzającej RPO WiM na piśmie o kolejnych zmianach, które zostaną ujęte we wspólnym jednym aneksie do niniejszej Umowy.

4. W przypadku zmiany terminu finansowego zakończenia realizacji Projektu, o której mowa w **§ 3 ust. 1 pkt 4,** należy dokonać zmiany terminu obowiązywania zabezpieczenia, o którym mowa w **§ 11 ust. 9.**

5. Zmiany zakładanych wskaźników realizacji Projektu wymagają dokonania aneksu w formie pisemnej pod rygorem nieważności do niniejszej Umowy.

Rozwiązanie Umowy

§ 19

1. Instytucja Zarządzająca RPO WiM może rozwiązać niniejszą Umowę z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia, jeżeli Beneficjent:

1) nie rozpoczął realizacji Projektu w terminie do **3 miesięcy** od ustalonego w **§ 3 ust. 1 pkt 2** niniejszej Umowy dnia rozpoczęcia rzeczowej realizacji Projektu, z przyczyn przez siebie zawinionych;

2) zaprzestał realizacji Projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z niniejszą Umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu;

3) nie przeprowadził audytu zewnętrznego Projektu lub nie przekazał wyników audytu zewnętrznego Projektu do Instytucji Zarządzającej RPO WiM w określonym terminie;

4) nie usunął w określonym terminie stwierdzonych nieprawidłowości;

5) nie przestrzegał procedur udzielania zamówień publicznych oraz przejrzystości, jawności i uczciwej konkurencji przy wydatkowaniu środków w ramach realizowanego Projektu, o których mowa w **§ 12** niniejszej Umowy;

6) nie wywiązywał się z obowiązków nałożonych na niego w niniejszej Umowie;

7) z przyczyn i okoliczności leżących po stronie Beneficjenta, nie zrealizował celu założonego w Projekcie, w tym nie osiągnął wskaźników realizacji Projektu zakładanych we Wniosku o dofinansowanie, stanowiącym Załącznik **Nr 1** do niniejszej Umowy.. W przypadku projektów infrastrukturalnych Beneficjent nie zrealizował pełnego zakresu rzeczowego projektu;

8) Beneficjent nie przedkłada Wniosków o płatność zgodnie z niniejszą Umową oraz powszechnie obowiązującym prawem.

9) jeżeli Prezes Urzędu Zamówień Publicznych w wyniku kontroli stwierdzi istotne naruszenia, które miały wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach Projektu

2. Instytucja Zarządzająca RPO WiM może rozwiązać niniejszą Umowę bez wypowiedzenia, jeżeli:

1) Beneficjent wykorzystał przekazane środki finansowe, w całości lub w części, na cel inny niż określony w Projekcie lub niezgodnie z niniejszą Umową oraz przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu;

2) Beneficjent rażąco utrudniał lub uchylał się od przeprowadzenia kontroli Instytucji Zarządzającej RPO WiM bądź innych uprawnionych podmiotów;

3) Beneficjent nie przedłożył, pomimo pisemnego wezwania przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM, wypełnionych poprawnie części sprawozdawczych z realizacji Projektu w ramach składanych Wniosków o płatność;

4) Beneficjent nie wykonał obowiązków, o których mowa: w **§ 13 ust. 1 pkt 3 i 4**, w **§ 7 i 8** niniejszej Umowy;

5) Beneficjent nie usunął po powtórnym wezwaniu Instytucji Zarządzającej RPO WiM niezgodności, które były przyczyną negatywnej opinii Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o której mowa w **§ 12 ust. 5** niniejszej Umowy;

6) Beneficjent nie wniósł zabezpieczenia/ dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy w formie i terminie określonym w **§ 11** niniejszej Umowy;

7) Beneficjent nie dokonał zmiany lub nie ustanowił dodatkowego zabezpieczenia/nie wniósł dokumentów potwierdzających ustanowienie innego lub dodatkowego zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy w przypadku, o którym mowa w **§ 11** niniejszej Umowy, gdy Instytucja Zarządzająca RPO WiM zażądała zmiany lub ustanowienia dodatkowego lub innego zabezpieczenia/wniesienia dokumentów potwierdzających ustanowienie innego lub dodatkowego zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy;

8) Beneficjent złoży lub przedstawi Instytucji Zarządzającej RPO WiM w toku wykonywanych czynności w ramach realizacji Projektu nieprawdziwe, podrobione, przerobione lub poświadczające nieprawdę albo niepełne dokumenty i informacje w celu uzyskania dofinansowania w ramach niniejszej Umowy;

9) wobec Beneficjenta został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości, Beneficjent pozostaje w stanie likwidacji lub podlega zarządowi komisarycznemu, bądź zawiesił swoją działalność lub jest przedmiotem postępowań prawnych o podobnym charakterze;

10) Beneficjent po ustaniu siły wyższej nie przystąpił niezwłocznie do wykonania Umowy;

11) Beneficjent w sposób rażący nie wywiązuje się z obowiązków nałożonych na niego w niniejszej Umowie;

12) Beneficjent dokonał zmiany formy prawnej lub uległ przekształceniu własnościowemu bez uprzedniej pisemnej zgody Instytucji Zarządzającej RPO WiM;

3. W przypadku rozwiązania Umowy z powodów, o których mowa w **ust 1 i 2** Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczanymi od dnia przekazania dofinansowania, w terminie wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą RPO WiM na rachunki bankowe przez nią wskazane.

4. Niniejsza Umowa może zostać rozwiązana w wyniku zgodnej woli Stron Umowy bądź w wyniku wystąpienia okoliczności, które uniemożliwiają dalsze wykonywanie obowiązków w niej zawartych.

5. Umowa może zostać rozwiązana na wniosek Beneficjenta jeżeli zwróci on otrzymane dofinansowanie na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o którym mowa w **§ 1 pkt 26 -** w części dotyczącej współfinansowania (**15 %** zwracanej kwoty) oraz na rachunek bankowy BGK, o którym mowa w **§ 1 pkt 25 –** w części dotyczącej płatności ze środków europejskich (**85 %** lub **100 %**[21] zwracanej kwoty)[22] oraz odsetki w wysokości jak dla zaległości podatkowych naliczone od dnia przekazania dofinansowania na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o którym mowa w **§ 1 pkt 26** w terminie **30 dni** od dnia złożenia do Instytucji Zarządzającej RPO WiM wniosku o rozwiązanie Umowy.

6. Niezależnie od formy lub przyczyny rozwiązania Umowy Beneficjent zobowiązany jest do przechowywania, archiwizowania i udostępniania dokumentacji związanej z realizacją Projektu zgodnie z przepisami **§ 16** niniejszej Umowy. W razie rozwiązania Umowy z przyczyn, o których mowa w **ust 1, 2, 4 i 5**, Beneficjentowi nie przysługuje odszkodowanie.

7. Instytucja Zarządzająca RPO WiM może rozwiązać Umowę w sytuacjach określonych w **§ 8 ust. 4, § 11 ust 8, §12 ust. 9, §13 ust. 2, §14 ust. 10** oraz **§17 ust. 6 i ust. 7.**

Postanowienia końcowe

§ 20

W sprawach nieuregulowanych niniejszą Umową zastosowanie mają w szczególności:

1) obowiązujące odpowiednie reguły, zasady i postanowienia wynikające z Programu, Uszczegółowienia Programu, obowiązujących procedur, wytycznych, informacji Instytucji Zarządzającej RPO WiM;

2) odpowiednie przepisy prawa wspólnotowego;

3) właściwe przepisy prawa polskiego, w szczególności ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn zm.), ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tj. Dz. U. z 2009 r., nr 84, poz. 712 z późn. zm.), ustawa z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 330), ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tj Dz. U z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.); ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.), ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.), ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. - Dz. U. z 2012 r. ,poz. 749 z późn. zm.) oraz rozporządzenia wykonawcze lub wytyczne do nich.

§ 21

[21] 100 % zwracanej kwoty dotyczy projektów, dla których nie zostało przewidziane współfinansowanie.

[22] Zwrot środków przekazanych Beneficjentowi w latach 2008-2009 odbywa się na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej RPO WiM, o którym mowa w **§1 pkt 26** niniejszej Umowy.

Instytucja Zarządzająca RPO WiM zobowiązuje się do stosowania w szczególności przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.), w zakresie w jakim będzie wykorzystywać dane Beneficjenta i posiadane informacje związane z realizacją Projektu i niniejszej Umowy do celów związanych z zarządzaniem i wdrażaniem Programu, a w szczególności monitoringiem, sprawozdawczością, kontrolą, audytem oraz ewaluacją.

§ 22

1. Beneficjent nie jest odpowiedzialny wobec Instytucji Zarządzającej RPO WiM lub uznany za naruszającego postanowienia niniejszej Umowy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków wynikających z Umowy tylko w takim zakresie, w jakim takie niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest wynikiem działania siły wyższej, o której mowa w **§ 1 pkt 32** niniejszej Umowy.
2. Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Instytucję Zarządzającą RPO WiM o fakcie wystąpienia działania siły wyższej, o której mowa w **§ 1 pkt 32** niniejszej Umowy, udowodnić te okoliczności poprzez przedstawienie dokumentacji potwierdzającej wystąpienie zdarzeń mających cechy siły wyższej oraz wskazać zakres i wpływ, jaki zdarzenie miało na przebieg realizacji Projektu.
3. Każda ze Stron Umowy jest obowiązana do niezwłocznego pisemnego zawiadomienia drugiej ze Stron Umowy o zajściu przypadku siły wyższej, o której mowa w **§ 1 pkt 32** niniejszej Umowy wraz z uzasadnieniem. O ile druga ze Stron Umowy nie wskaże inaczej na piśmie Strona Umowy, która dokonała zawiadomienia będzie kontynuowała wykonywanie swoich obowiązków wynikających z Umowy w takim zakresie, w jakim jest to praktycznie uzasadnione i faktycznie możliwe, jak również musi podjąć wszystkie alternatywne działania i czynności zmierzające do wykonania Umowy, których podjęcia nie wstrzymuje zdarzenie siły wyższej.
4. Z zastrzeżeniem **§ 19 ust. 2 pkt 10** niniejszej Umowy, w przypadku ustania siły wyższej, Strony Umowy niezwłocznie przystąpią do realizacji swoich obowiązków wynikających z niniejszej Umowy.
5. W przypadku kiedy dalsza realizacja Projektu nie jest możliwa z powodu działania siły wyższej, Umowa ulega rozwiązaniu w trybie, o którym mowa w **§ 19 ust. 4** niniejszej Umowy.

§ 23

1. Wszelkie wątpliwości związane z realizacją niniejszej Umowy wyjaśniane będą przez Strony Umowy w formie pisemnej.
2. Instytucja Zarządzająca RPO WiM na pisemny wniosek Beneficjenta może udzielać wyjaśnień i interpretacji dotyczących zapisów niniejszej Umowy.
3. W przypadku powstania sporów pomiędzy Stronami Umowy, prawem właściwym do ich rozstrzygania jest dla niniejszej Umowy prawo obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Spory powstałe w związku z realizacją niniejszej Umowy, Strony Umowy będą się starały rozwiązywać w drodze negocjacji i porozumienia w terminie do dwóch miesięcy od dnia wzajemnego poinformowania Stron Umowy o wystąpieniu sporu.
5. Spory dotyczące Stron Umowy i wynikające z postanowień niniejszej Umowy lub w związku z niniejszą Umową, odnoszące się również do istnienia, ważności albo wypowiedzenia Umowy, rozpoznawalne w procesie, podlegają jurysdykcji właściwego sądu polskiego.
6. W przypadku braku porozumienia, o którym mowa w **ust. 4**, spory wynikające z realizacji niniejszej Umowy rozstrzyga sąd powszechny właściwy według siedziby Instytucji Zarządzającej RPO WiM.
7. Strony Umowy podają następujące adresy dla wzajemnych doręczeń dokumentów, pism i oświadczeń składanych w toku wykonywania niniejszej Umowy:
   1) Instytucja Zarządzająca RPO WiM:

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, ul. Emilii Plater 1, 10-562 Olsztyn;

2) Beneficjent:

……..……

8. W przypadku zmiany adresów, o których mowa w **ust. 7** , Strony Umowy są zobowiązane do powiadomienia o nowym adresie w formie pisemnej w trybie niezwłocznym.

§ 24

Niniejsza Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron Umowy.

§ 25

Umowa wchodzi w życie z dniem zawarcia.

§ 26

Integralną część niniejszej Umowy stanowią załączniki:

Załącznik nr 1	Wniosek o dofinansowanie Projektu (Nr ID ….) w ramach Osi Priorytetowej nr **……..**„…**……**” Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 nr **……** wraz z obowiązującymi załącznikami.
Załącznik nr...	Pierwszy Harmonogram składania wniosków o płatność
Załącznik nr...	Harmonogram realizacji zamówień publicznych w ramach Projektu (jeżeli dotyczy)
Załącznik nr...	Pełnomocnictwo dla osoby podpisującej Umowę o dofinansowanie w imieniu Beneficjenta (jeżeli dotyczy)

…….. ……..

…….. ……..

…….. ……..

W imieniu Zarządu Województwa *Beneficjent*